

Sjældne fugle i Danmark og Grønland i årene 1982, 1983 og 1984

DAVID BOERTMANN, KLAUS MALLING OLSEN og BENT BØGGILD PEDERSEN

Rapport nr 12 fra Sjældenhedsudvalget

(With an English summary: Rare birds in Denmark and Greenland in 1982, 1983 and 1984)

Indledning

Denne rapport omhandler de sager, Sjældenhedsudvalget (SU) behandlede i årene 1982, 1983 og 1984; dog vil Færøerne, hvorfra materialet denne gang er meget omfattende, blive behandlet særskilt i en senere rapport.

De fleste af iagttagelserne er fra årene 1982-84, men nogle er af ældre dato. En del sager vedrørende iagttagelser fra 1984 indkom for sent til at kunne medtages her. SU behandlede godt 960 sager i de tre år, især mange i 1982 og -83 (Tab. 1). Der er en tendens til stigning i antallet af sager i de senere år (Tab. 2), hvilket snarere afspejler en øget aktivitet i felten og en større interesse for sjældne arter end en reel stigning i arternes forekomst, bortset fra enkelte som f.eks. Pungmejse *Remiz pendulinus*, Flodsanger *Locustella fluviatilis* og Sorthovedet Måge *Larus melanocephalus*.

Antallet af godkendte sager fremgår af Tab. 2, hvor der også er en sammenligning med tidligere år. Som en nyskabelse bringer vi nu en oversigt over de sager, vi ikke har kunnet godkende. Den kan måske få bragt yderligere oplysninger for dagen om enkelte af fuglene, idet andre observatører end indsenderne kan ligge inde med mere detaljerede feltnoter, fotos eller lydoptagelser, som kan ændre SUs afgørelse, hvis de ellers sendes til os.

Den systematiske gennemgang er bygget op som tidligere: Regions-inddeling ses på Fig. 1;

der er tale om ét rastende individ når intet andet er anført; 1K, 2K o.s.v. står for 1. og 2. kalenderår o.s.v.; ad. = adult, imm. = immature, juv. = juvenil, pull. = pullus. Disse udtryk er nærmere forklaret i Meltofte et al. (1980). Trk. = trækkende, trkf. = trækforsøg, rast. = rastende, syng. = syngende, ynglef. = ynglefund, undsl. = undsluppet fra fangenskab, ringm. = ringmærket, sodr. = sommerdragt, vidr. = vinterdragt. Som noget nyt er der i overskriften ved arter set i Danmark anbragt en parentes med tre tal. Disse tre tal angiver antal fund: 1) før SUs start i 1965, 2) godkendte hidtil og 3) godkendte i den foreliggende rapport. En »-« angiver, at antallet ikke kan gøres op. Antal fund svarer ikke altid til antal individer, da egentlige flokke kun regnes for enkelt-fund. Til slut er for hver iagttagelse anbragt observatørens navne forkortet til en signatur, hvis betydning findes i en oversigt bagest i artiklen.

Fem nye arter for Danmark er omtalt. Det er Sibirisk Tundrahjelle *Pluvialis dominica fulva*, Ørkennatravn *Caprimulgus aegyptius*, Taigapiber *Anthus hodgsoni*, Spottesanger *Hippolais polyglotta* og Ørkendompap *Bucanetes githagiensis*. Dertil kommer to nye underarter (racer), nemlig Amerikansk Krikand *Anas crecca carolinensis* og Sortbuget Knortegås *Branta bernicla nigricans*. Desuden er fem arter truffet for anden og fire for tredje gang i Danmark.

Nogle af de i denne rapport anvendte danske

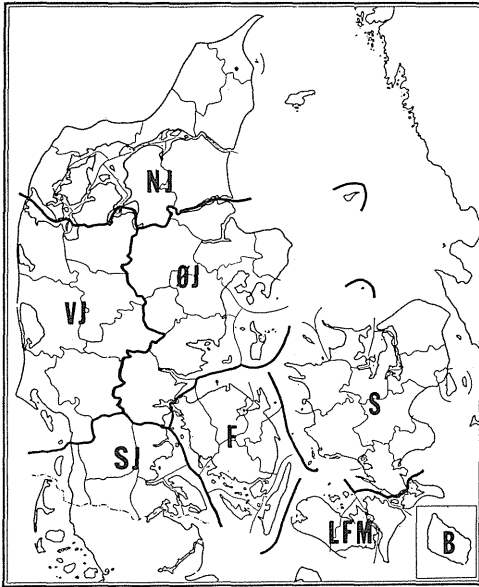

Fig. 1. Regionsinddelingen anvendt i denne artikel.
Geographical regions of Denmark used in this report.

navne kan måske undre, f.eks. Taigapiber og Ørkennatravn. Disse navne er imidlertid mere dækkende og beskrivende og foreslås af foreningens navneudvalg anvendt i stedet for de hidtidige noget misvisende navne.

Enkelte af de sager, vi modtager, kan ikke umiddelbart afgøres. De skal måske konfereres med en udenfor stående kapacitet (her eller i udlandet), måske skal de sammenlignes med skind på Zoologisk Museum eller måske skriver vi efter yderligere dokumentation hos observatøren, hvilket alt sammen trækker afgørelsen ud. Af de sager, vi har modtaget siden 1982, har vi således stadig ca 30 liggende uden afgørelse.

SU-listen

SUs opgave er at bedømme om sjældne arters forekomst er *dokumenteret* tilstrækkeligt til, at de kan omtales i foreningens publikationer. De forekomster, SU skal tage sig af, er:

- 1) Nye arter og underarter i Danmark, Færøerne og Grønland.
- 2) Arter og underarter på SU-listerne.
- 3) Nye eller sjældne ynglefremkomster.
- 4) Usædvanlige forekomster i Grønland.
- 5) Øvrige usædvanlige forekomster (store antal, utraditionelle landsdele, »forkerte« årstider o.s.v.).
- 6) Forekomster som lokalredaktørerne ønsker vi skal behandle.

Den sidst trykte danske SU-liste stod i *Fugle 1984(2)* (K. Pedersen 1984), men den er allerede lidt forældet. De nye her omtalte arter skal selvfølgelig med, men dertil er Ellekrage *Coracias garrulus* og Topskarv *Phalacrocorax aristotelis* genoptaget på listen. Desuden er Alm. Skræpe *Puffinus puffinus* og Pungmejse udgået fra og med 1983, og Sabinemåge *Larus sabini* er udgået for efterårs-forekomster langs den jyske vestkyst fra Skagen til grænsen. Alle andre Sabinemåge-forekomster skal stadig dokumenteres. Ved en misforståelse var Dværgørn *Hieraaetus pennatus* medtaget på den sidste liste, men forekomster af denne art er endnu ikke godkendt af SU.

Udvalget

SU består i dag af følgende: Bjarne Bertel, David Boertmann, Steen Christensen, Claus Frahm, Per Schiermacher Hansen, Bent Jakobsen, Klaus Malling Olsen, Knud Pedersen, Stefan Pihl og Søren Sørensen. Sidstnævnte er nyt medlem og erstatter Bent Bøggild Pedersen, som hermed skal takkes for mange års utrættelig indsats, bl.a. som udvalgets sekretær.

Tab. 1. Antal behandlede sager fra de tre geografiske områder fordelt på godkendte (G) og forkastede (F) i årene 1982, 1983 og 1984.

Number of records dealt with in the years 1982, 1983 and 1984. G = accepted. F = not accepted.

År Year	Antal sager No. of records						Ialt Total
	Danmark		Færøerne		Grønland		
	G	F	G	F	G	F	
1982	211	101	53	5	4	1	375
1983	187	105	23	12	7	0	334
1984	183	49	19	3	2	0	256
Ialt Total	581	255	95	20	13	1	965

Følgende personer bringes her vores bedste tak for værdifulde bidrag til udvalgets arbejde: Preben Clausen, Jon Fjeldså, P.J. Grant, Poul Hansen og Johnny L. Pedersen. Desuden skal ornitologisk afdeling på Zoologisk Museum i København takkes for velvilligt at have givet os adgang til samlingerne. Også tak til alle de mange feltornitologer, som har bidraget til denne rapport. Knud Pedersen har gennemlæst og kommenteret manuskriptet.

Opfordring

Vi hører om mange sjældne arter, set rundt om i landet, som aldrig bliver rapporteret til SU. Det kan selvfølgelig skyldes tvivl om bestemmelsen eller dårlige observationsbetingelser, men det kan ikke gælde alle. Hvis ikke sådanne observationer rapporteres, glemmes de og vil ikke indgå i det materiale, som skal bruges ved kommende revision af »Oversigt over Danmarks fugle«. Derfor, send beskrivelser, fotos og/eller båndoptagelser til SU, når I ser en sjælden fugl. Det skal i øvrigt understreges, at alle sager arkiveres og vil blive taget op til ny vurdering, hvis der kommer afgørende nye bestemmelses-kriterier for de pågældende arter. Henvendelser stiles til SU på DOFs adresse.

Systematisk gennemgang af de godkendte sager *Accepted records*

Islom *Gavia immer* (-,59,23)

1970: 25.3., Gjerrild Strand (ØJ), fundet død, RD.

1979: 15.-16.1., Hirtshals (NJ), ad. i vidr., PAFR.

1981: 20.5., Skagen Nordstrand (NJ), sodr. trk., SC. - 20. og 22.10., Ørhage, Klitmøller (NJ), sodr. i begyndende fældning, JB.

1982: 9.1., Skagen Nordstrand (NJ), TC. - 18.1., Skagen Nordstrand (NJ), juv. druknet i garn, meddelt af TD. - 30.4., Skagen Nordstrand (NJ), sodr. trk., KMO m.fl. - 1.5., Skagen Nordstrand (NJ), sodr. trk., KMO og JW. - 7.5., Rubjerg Knude (NJ), ad. trk., HS. - 11.10., Skagen Nordstrand (NJ), sodr. trk., EC. - 18.10., Skagen Nordstrand (NJ), 3 i sodr. trk., BB. - 19.10., Skagen Nordstrand (NJ), sodr. trk., BB, KP og TSø. - 13.11., Tipperne (VJ), juv./vidr. overflyvende, KF.

1983: 24.4., Skagen Nordstrand (NJ), sodr. trk., KP. - 29.4., Skagen Nordstrand (NJ), sodr. trk., KP. - 1.5., Skagen Nordstrand (NJ), 2 i sodr. trk., KP og BB. - 3.5., Skagen Nordstrand (NJ), sodr. trk., ES. - 15.10., Ørhage, Klitmøller (NJ), sodr. trk., GTW. - 22.10.,

Tab. 2. Antal behandlede og godkendte sager samt godkendelsesprocenten i årene 1972-84.

Number of records dealt with, and number and percent accepted, through the years 1972-84.

År Year	Behandlede Dealt with	Godkendte Accepted	Godkendelses- procent Percent accepted
1972	178	127	71
1973	109	67	61
1974	91	57	63
1975	72	52	72
1976	123	91	74
1977	105	74	70
1978	122	67	55
1979	142	103	73
1980	166	129	78
1981	292	199	68
1982	375	268	71
1983	334	217	65
1984	256	204	80

Grenen, Skagen (NJ), sodr. trk., KP, EC og TSø.

1984: 1.-4.2., Thorsminde Havn (VJ), juv., KMO m.fl.

Næsten alle trækkende fugle ved Skagen, også om efteråret, flyver mod øst ind i Kattegat. Se ellers kommentaren under Hvidnæbbet Lom.

Hvidnæbbet Lom *Gavia adamsii* (9,44,20)

1967: Ult. april, Anholt (ØJ), kranium på Zoologisk Museum (Preuss & Aaris-Sørensen 1981).

1976: 26.10., Grenen, Skagen (NJ), sodr. trk., BB.

1978: 24.9., Vejro, Samsø (ØJ), juv. skudt, skind på Zoologisk Museum.

1979: 25.2., Skagen Nordstrand (NJ), ad. olieskadet og aflivet, JP og KP.

1981: 5.2., Rubjerg Knude (NJ), juv./vidr., HS. - 22.5., Sønderho, Fanø (VJ), sodr., KF. - 7.11., Hirtshals Fyr (NJ), sodr. trk. AØ. - 14.11., Hirtshals Fyr (NJ), ad. i fældning til vidr. trk., AØ. - 26.12., Hirtshals Fyr (NJ), ad. i fældning til vidr. trk., HS.

1982: 15.10., Grenen, Skagen (NJ), sodr. trk., EC. - 18.10., Skagen Nordstrand (NJ), sodr. trk., KP, TSø og PA.

1983: 15.2., Sulbæk Strand, Sæby (NJ), ad. i fældning til sodr. og olieskadet, OK. - 29.4., Skagen Nordstrand (NJ), sodr. trk., KP. - 2.5., Skagen Nordstrand (NJ), sodr. trk., BB m.fl. - 4.5., Skagen Nordstrand (NJ), 2 i sodr. trk.,

DB, BB m.fl. – 7.5., Skagen Nordstrand (NJ), sodr. trk., BB m.fl. – 8.5., Skagen Nordstrand (NJ), sodr. trk., DB. – 20.10., Grenen, Skagen (NJ), sodr. trk., DB, KP og TSØ. – 21.10., Rosshage, Hanstholm (NJ), juv., IO.

Næsten alle trækkende fugle ved Skagen, både forår og efterår, flyver mod øst ind i Kattegat.

Både Hvidnæbbet Lom og Islom viser sig efterhånden at være regelmæssige trækgæster i april-maj og i oktober, især i Nordjylland, ligesom det ser ud til at begge arter overvintrer fåtalligt, specielt i den nordlige og mellemste del af Kattegat. I Sverige er Hvidnæbbet Lom regelmæssig forårstrækgæst langs vestkysten, helt på linie med de nordjyske forekomster, og den forekommer desuden mere talrigt langs Østersøkysten (Bauer 1981). Det kan derfor undre, at den aldrig er truffet på Bornholm, og kun én gang på Lolland/Falster/Møn.

Af 31 aldersbestemte Islommer fra hele det danske materiale var 28 adulte, og tilsvarende for Hvidnæbbet Lom: Af 25 var 22 adulte, altså stor overvægt af adulte, hvilket også er tilfældet blandt de ubestemte store lommer ved Skagen (K. Pedersen 1982). Samme aldersfordeling ses blandt britiske Hvidnæbbede Lommer (Burn & Mather 1974), mens det modsatte, dominans af juvenile, er tilfældet i Holland (Ijzen-doorn 1980).

Nordisk Lappedykker *Podiceps auritus*

1982: 16.2., Skagen Nordstrand (NJ), ca 15 eks. i vidr. rast., CL, SJ og JWa.

1984: 18.-23.6., Ishøj Strand (S), sodr., TAJ og TWJ.

Arten er ikke på SU-listen, men begge forekomster er usædvanlige: Den fra skagen p.g.a. det store antal (i hvert fald for Nordjylland), og den fra Ishøj Strand p.g.a. årstiden.

Kuhls Skråpe *Calonectris diomedea* (0,5,1)

1983: 24.10., Gilleleje Havn (S), trk., JBB.

6. danske forekomst, den anden uden for den jyske vestkyst.

Sodfarvet Skråpe *Puffinus griseus*

1983: 16.1., Korshage, Rørvig (S), trk., EVR.

Arten er ikke på SU-listen, men vinterfund er usædvanlige, og bør derfor forelægges SU.

Almindelig Skråpe *Puffinus puffinus*

1973: 11.8., Højen gl. fyr, Skagen (NJ), trk. BB.

1978: 15.9., Grenen, Skagen (NJ), trk., BB og OL.

1981: 8.10., Gilbjerg Hoved (S), trk., BR, JHC og PT.

1982: 18.3., Grenen, Skagen (NJ), 2 rast., BB. – 12.8., Grenen, Skagen (NJ), trk., KP. – 12.9., Rubjerg Knude (NJ), trk., AØ. – 11.11., Grenen, Skagen (NJ), trk., EC.

1984: 13.1., Grenå-Hundreded færgen, midtvejs, KMO.

Arten udgår fra SU-listen fra og med 1983. Den forekommer regelmæssigt, men fåtalligt langs den jyske vestkyst, sjældnere i Kattegat og de andre indre farvande. Vinterfund er usædvanlige, idet næsten hele betanden i Nordatlanten er trækfugle, der overvintrer i Sydatlanten (Cramp & Simmons 1977).

Stor Stormsvalde *Oceanodroma leucorhoa*

1971: 8.1., 25-30 km NNV for Hanstholm (NJ), MB.

Blot den anden januar-iagttagelse, som er godkendt af SU. Arten er ellers ikke på SU-listen.

Topskarv *Phalacrocorax aristotelis*

1984: 4.1., Korshage, Rørvig (S), ad., LL.

Genoptaget på SU-listen. Arten optræder uregelmæssigt og fåtalligt, og er desuden vanskelig at bestemme. Dette problem er netop behandlet af Alström (1985).

Nathejre *Nycticorax nycticorax* (4,6,1)

1983: 17.4., Nedermoste, Skagen (NJ), ad/imm., KP m.fl.

Silkehejre *Egretta garzetta* (2,22,5)

1977: 26.6.-1.8., Værnengene (VJ), ad., UGS.

1981: 19.5., Værnengene (VJ), ad., TB.

1983: 12.5., Skallingen (VJ), CEM. – 23.5., Nymindestrømmen (VJ), ad., JJ. – 22.6., Værnengene (VJ), FSN. – 7.8., Saltsøen, Højer (SJ), 2 eks., MI.

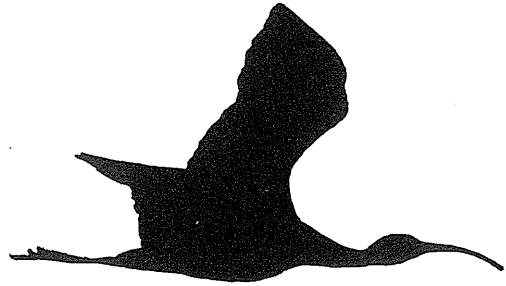
De tre forårs-iagttagelser fra 1983 regnes her som samme individ. Månedlig fordeling af alle danske Silkehejrer er: Maj 9, juni 13, juli 2 og aug. 5.

Sølvhejre *Egretta alba* (2,11,5)

1982: 5.6.-16.6., Bygholm Vejle (NJ), GTW og IHO. – 10.7., Præstø Fjord, sydkysten (S), FMK. – 15.8. og 22.8., Klydesøen, Inddæmmede Areal, Amager (S), HKH. – 22.8., Basnæs Nor ud for Basnæs Slot (S), ad., BMS. – 5., 6. og 7.9., Sønder sø, Værløse (S), AH, RC m.fl.

1984: 19.5., Busemarke Mose, Møn (LFM), UGS og PSH. – 31.5.-4.6., Vesløs Vejle (NJ), PAFR m.fl.

De fire iagttagelser på Sjælland i 1982 drejer sig sandsynligvis om to individer. Denne sydeuropæiske art har optrådt meget hyppigere i Nordvesteuropa i de

seneste 10-15 år, således var der i Danmark kun tre forekomster før 1972. Månedlig fordeling af alle er: Marts 1, april 1, maj 4, juni 6, juli 1, aug. 2, sept. 2 og dec. 1.

Purpurhejre *Ardea purpurea* (8,1,1)

1984: 17.4., Bygholm Vejle, ad., LW.

10. danske fund, og det første siden 1975 af denne sydeuropæiske art.

Sort Ibis *Plegadis falcinellus* (12,1,2)

1982: 23.10., Tipperne (VJ), imm., JZ og PC.

1983: 11.-17.5., Tipperne (VJ), 2 ad., JJ, ASF og EE.

To på hinanden følgende år er bemærkelsesværdigt, da der kun er registreret ét individ (i 1971) siden 1929. Ialt er der nu 15 fund af 23 fugle.

Skestork *Platalea leucorodia*

1975: 26.6., Hegnede Bugt, Møn (LFM), CLe og ELe.

Arten er ikke på SU-listen, men fund udenfor Jylland behandles som regel.

Sædgås *Anser fabalis*

Fugle med karakterer som Tundrasædgås ssp. *rossicus* (1,2,1):

1984: 28.4., Bygholm Vejle (NJ), 2 i en flok Sæd- og Grågæs *Anser anser*, LW.

4. danske fund af denne sværtbestemmelige form fra arktisk Vestsibirien. Den optræder regelmæssigt i Sverige (SOF 1978) og er sikkert overset i Danmark (Dybbro 1978).

Blisgås *Anser albifrons*

Fugle med karakterer som Grønlandsk Blisgås ssp. *flavirostris* (0,4,3):

1979: 9.2., Sønderho, Fanø (VJ), ad. sammen med Canadagæs *Branta canadensis*, KF og EM.

1983: 24.11., Vesløs Vejle (NJ), min. 3 ad.,

GTW. – 27.12., Tipperne (VJ), ad. sammen med Kortnæbbede Gæs *Anser brachyrhynchus*, JJ.

1983-84: 19.11.83-3.5.84, Vejlerne (NJ), 2 ad., LW.

1984: 11.8., Ulfshale Nordeng (LFM), ad., SJa.

To af de tre fugle fra Vesløs Vejle er sikkert de samme, som sås i Vejlerne hele foråret. Fuglen på Ulfshale var sammen med en uspecificeret juv. Blisgås.

Dværggås *Anser erythropus* (29,13,7)

1982: 22.2., Tipperne (VJ), juv., KF. – 25.2., Gøttrup Strand, Vejlerne, ad., BJ, HO og IHO.

1983: 16.1., Fiil Sø (VJ), ad. sammen med 240 Sædgæs., JM og KF. – 13.12., Fiil Sø (VJ), ad. sammen med Sædgæs, BJ.

1984: 14.-19.1., Fiil Sø (VJ), ad., BJ. – 20.2., Arup Vejle (NJ), ad. sammen med Sædgæs, LW m.fl. – 18.3., Læsvig, Vejlerne (NJ), ad. sammen med 2 Bramgæs *Branta leucopsis* og Sædgæs, LW. – 24.3., Lille Vildmose (NJ), ad. sammen med Sædgæs, WS. – 28.4., Bygholm Vejle (NJ), ad. sammen med Sædgæs, LW. – 14.11., Rosvang, Thisted (NJ), ad., LB.

Det er det samme individ, der sås ved Fiil Sø den 13.12.83 og senere i januar 1984. Fuglene 28.4. og 14.11. 1984 var begge ringmærkede, den første tillige med farvering, og de formodes at stamme fra de svenske udsætninger.

Knortegås *Branta bernicla*

Med karakterer som Sortbuget Knortegås ssp. *nigricans* (0,0,2):

1983: 15.1., Vigen, Fanø (VJ), ad. i en blandet flok af Lysbugede og Mørkbugede Knortegæs, JM og KF. – 22.3.-16.5., Tipperne (VJ), ad. sammen med Mørkbugede Knortegæs, JM. Første gang denne underart træffes i Danmark. Den har siden 1974 optrådt årligt i Vesteuropa, og er truffet i Storbritannien, Holland, Nordtyskland, Finland,

Island og Sverige (Berg et al. 1984, Kjellén & Svensson 1984, Ullman 1985). Den yngler i arktiske områder i det østlige Sibirien og Nordamerika og var tidligere delt i to underarter, én på hver side af Beringstrædet (Cramp & Simmons 1977). Berg et al. (1984) formoder, at svenske, finske, hollandske og sydøstengelske (og hermed også de danske) forekomster er af sibirisk oprindelse, mens de irske og den islandske er af amerikansk oprindelse.

Rødhalsed Gås *Brania ruficollis* (8,4,1)

1983: 14.5., Rømhø-dæmningen (SJ), ad. i en flok Knortegæs, CLe og ELe.

13. fund i Danmark. Arten ses meget fåtalligt, men regelmæssigt i Vesteuropa som træk- og vintergæst, bl.a. i Holland, England og på Gotland i Sverige. Som regel ses den i flokke af Bramgæs eller Blisgæs, men i de senere år tillige, som dette danske fund, sammen med Knortegæs (Berg et al. 1979, Rogers et al. 1984, Risberg 1985).

Rustand *Tadorna ferruginea*

1983: 13.5., Kongens Mark, Gudhjem (B), LT. – 28.5., Bondedam i Teglstrup Hegn (S), ♀, HSM.

1984: 25.8., Vonå-mundingen i Ringkøbing Fjord (VJ), 6 ♀♀ eller juv., EE. – 24.9., Krasmose (B), PR.

Arten er ikke på SU-listen, men rapporteres alligevel jævnligt til os. Normalt drejer det sig om undslupne fangenskabsfugle, men forekomsten ved Vonå i 1984 kan være spontan.

Krikand *Anas crecca*

Med karakterer som Amerikansk Krikand ssp. *carolinensis* (0,0,1):

1981: 6.-7.5., Heden syd for Fanø Klitplantage (VJ), ♂ i pragtdragt, KF og EM.

Første gang denne nordamerikanske underart er truffet i Danmark. Den er den hyppigste af de amerikanske svømmeænder i Storbritannien, og er også truffet flere gange i Sverige (SOF 1978, Walinder 1982).

Hvidøjed And *Aythya nyroca* (5,12,2)

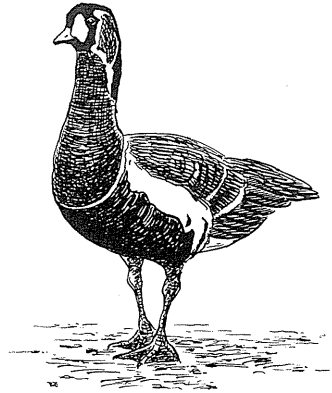
1981: 16.8., Suldrup Sø, Himmerland (NJ), ♂ ad., TN m. fl.

1983: Nov., Gjølv Bredning, Limfjorden (NJ), ♂ juv. skudt ved fejltagelse, meddelt af TD.

De første fund siden 1973.

Kongederfugl *Somateria spectabilis* (20,18,6)

1982: 7.4., Fornæs Fyr (ØJ), ♂ ad. trk., RD. – 9.4., Gilbjerg Hoved (S), ♂ ad. trk., KMO og

HD. – 9.10., Gedser Marinestation (LFM), ♀ trk., KN.

1983: 22.1., Gilbjerg Hoved (S), ♂ ad. trk., KMO m.fl. – 6.-24.5., Christiansø (B), ♀ 2K, PJ, PL, JF og TR.

1984: 30.5., Christiansø (B), ♀ 2K, JF og PL.

Arten har siden Dybbros liste (1978) optrådt næsten årligt, idet der mangler fund fra 1979 og 1981. Op til tre eks. er iagttaget pr år. Den må formodes at være fåtallig men regelmæssig træk- og vintergæst i landets østlige dele, idet kun 6 af de 44 individer er set vest for Storebælt. I Sverige er arten årlig langs Østersøysten og ses i langt større antal end i Danmark, med op til 40 eks. i 1980 og 51 eks. i 1983 (Risberg 1981, 1984) som de bedste år.

Stellersand *Polysticta stelleri* (8,25,5)

1980: 29.2., Sjællands Rev (S), ♂ 2K skudt, skind på Zoologisk Museum. – 25.4., 2. og 15.5., Saltholm (S), ♂ ad., HM.

1982: 15.2., Korshage, Rørvig (S), ♀, JB. – 22.6., Christianshavns Vold, København (S), ♂ ad. ringm., KJp og EF.

1983: 5.3., Gilbjerg Hoved (S), ♀ ad., IO.

1984: 14.1., Gilbjerg Hoved (S), ♀, LA og JW. – 14.11., Karlslunde Strand (S), ♀, MB.

Iagttagelserne fra Christianshavns Vold 1982, Saltholm 1980 og Saltholm 1979 (se B.B. Pedersen 1982) er her regnet som samme individ, og det er sikkert også samme fugl, som tilbragte sin niende vinter ved Barsebäck i 84/85 (Gårdenfors et al. 1985).

Inderfor de sidste 10 år har arten optrådt med 1-8 eks. årligt, hovedsageligt i Øresund, i Køge Bugt og ved Bornholm, og der er kun 4 fund fra Jylland. Der er dog ingen fund i 1975.

Slangeørn *Circaetus gallicus* (1,-,1)

1982: 31.5., Skagen (NJ), DB, BJ m.fl. 2. år i træk arten optræder ved Skagen. De fund, SU

tidligere har accepteret, er for tiden til genvurdering; derfor kan antallet ikke opgøres.

Steppehøg *Circus macrourus* (15,10,6)

1982: 29.4., Christiansø (B), ♂, PL, JF og FC.
– 15.5., Hellebæk (S), 2K trk., KMO, TA m.fl.
– 16.5., Nyord (LFM), ♀/imm., KMO m.fl.

1983: 23.4., Bødkermosen, Møn (LFM), ♀
imm., PSH. – 12.5., Skagen Nordstrand (NJ), ♀
2K, CL, JWa og SJ.

1984: 6.5., Hovvig (S), ♂ ad. trk., JB.

Duehøg *Accipiter gentilis*

Med karakterer som Russisk Duehøg ssp. *butoides*:

1982: 17.3., Skagen Nordstrand (NJ), ♀ ad.
trk., BB.

Denne underart betragtes som sjældnen, men regelmæssig træk- og vintergæst (Dybbro 1978); der er hidtil kun registreret nedlagte juvenile fugle.

Lille Skrigeørn *Aquila pomarina* (9,-,5)

1983: 19.-22.5., Østmøn (LFM), ad./imm.,
PSH. – 11.6., Jydelejet, Møn (LFM), ad./imm.,
PSH. – 14.6., Skagen Klitplantage (NJ), imm.
trkf., DB. – 11.9., Gedser (LFM), imm. trkf.,
KN. – 17.-18.9., Dovns Klint, Langeland (F),
imm., LB.

Med fem forskellige iagttagelser bliver 1983 hidtil bedste år. Da der i de senere år er kommet afgørende nyt om feltbestemmelse af *Aquila*-ørne, er alle tidligere godkendte skrigeørne ved at blive genvurderet.

Stor Skrigeørn *Aquila clanga* (3,-,4)

1979: 17.4., Hellebæk (S), ad. trk., KMO.

1982: 13.4., Strandgårds Dyrehave (S), ad.
trk., AP. – 18.4., Skagen (NJ), imm., BB. m.fl.

1983: 17.4., Gjerrild (ØJ), imm. trk., HP
m.fl. – 20.4.-11.5., Skagen (NJ), 3-4K, KP m.fl.
Iagttagelserne ved Gjerrild og Skagen i 1983 drejer sig med sikkerhed om samme individ. Det er ikke første gang, dette forekommer, se f.eks. en Stor Skrigeørn i 1981 (B.B. Pedersen 1984). Se iøvrigt under Lille Skrigeørn.

Steppeørn *Aquila nipalensis* (0,6,2)

1981: 7.-8.6., Jydelejet og Bødkermosen,
Møn (LFM), 3K, PSH m.fl.

1983: 13.5.-14.6., Skagen (NJ), 3K undsl.,
KP m.fl. – 11.9., Gedser (LFM), imm. trkf.,
KN.

Fuglen i Skagen 1983 var med sikkerhed undsluppet fra fangenskab, da den havde en lædermanchet med et

Steppeørn, imm., Skagen 20.5.1983. Læg mærke til lædermanchet om benet – fuglen er undsluppet fra fangenskab. Et problem man skal være opmærksom på ved iagttagelse af sjældne rovfugle. Foto: Knud Pedersen.

Immature Steppe Eagle at Skagen (NJ), 20 May 1983. Note the leather-strap on leg, showing the bird to be an escapee – a matter of concern when dealing with rare raptors.

metaløsken om hvert ben. Dertil havde den en meget slidt fjerdragt.

Det første danske fund er fra 1975. De ialt 8 fund (excl. sikre fangenskabfugle) fordeler sig som følger: Marts 1, april 1, maj 2, juni 1, sept. 1 og okt. 2. I Sverige er arten siden førstefundet i 1974 truffet med ialt 10 eks. (SOF 1978, Kjellén & Svensson 1984), og i Norge er det første fund fra 1973 (Ree 1980).

Artens regelmæssige forekomst i Skandinavien fra midten af 1970'erne skal ses i sammenhæng med det stærkt udvidede kendskab til *Aquila*-ørnenes feltkendetegn i samme periode. Det må derfor formodes, at arten tidligere er overset.

Kejsereørn *Aquila heliaca* (0,5,4)

1982: 29.5., Helgenæs, Djursland (ØJ), juv.
/imm. trk., JTL. – 23.9., Stevns Klint ved
Gjorslev Bøgeskov (S), imm. formodentlig 2K
trk., TA, JHC, LP og CAa. – 2.10., Gedser
(LFM), 2K, JA og EJ.

1983: 14.6., Skagen (NJ), juv./imm., DB. –
6.7., Køge Sydstrand (S), 3-4K, SC.

Iagttagelserne ved Stevns Klint og ved Gedser i 1982 drejer sig om samme individ (bedømt ud fra fotos). Den trak ud ved Falsterbo i Sverige ca en halv time før den blev set på Stevns (Petterson 1983). De nu 9 danske forekomster fordeler sig som følger: Maj 2, juni 2, juli 1, aug. 3 og sept. 1.

Jagtfalk *Falco rusticolus* (41,6,3)

1982: 24.3., Jydelejet, Møn (LFM), undsl.,
NPA.

1983: 17.2.-ult. marts, pri. nov.-ult. dec., Kø-
benhavn (S), 2K, KMO, RC m.fl. – 17.3., Ishøj
Strand (S), EL. – 20.4., Skagen Nordstrand

(NJ), 2K trk., CLe og LH. – 13.11., Glænø Vesterfed (S), 2K, JB og MBH.

Fuglen på Møn i 1982 havde læderstrop el. lign. om benet.

Iagttagelserne i København og ved Ishøj drejer sig om samme individ. Nærmere om fuglen i København kan læses i Olsen (1983b) og Dissing (1984c).

Ellers er tre fund på et år (1983) usædvanligt, da der i perioden 1963-81 kun foreligger 6 fund.

Dværgrørvagtel *Porzana pusilla* (3,0,1)

1982: 13.-18.7., Selbjerg Vejle (NJ), hørt og optaget på bånd, CE, IHO, HO m.fl.

Første fund i Danmark siden 1899. Arten er ligeledes meget sjælden i Sverige, hvor der nu er fire anerkendte fund (Kjellén & Svensson 1984), og i Finland, hvor der kun foreligger 2 fund (Mikkola 1984). Nærmeste yngleområder er i Holland, men arten er i hele Europa meget fåtallig og spredt udbredt, og der uden i tilbagegang (Cramp & Simmons 1979).

Jomfrutrane *Anthropoides virgo* (3,0,1)

1984: 30.5., Skagen (NJ), 2 ad. trk., MRP, KMO m.fl.

Forekomster af denne art, hvis nærmeste yngleområder er nord for Sortehavet, er som regel undslupne fangenskabsfugle. Men disse to fugle så ud til at være vilde, idet de havde perfekt fjerdragt, og de opråbte desuden i en periode med varme østlige vinde.

Stylteløber *Himantopus himantopus* (13,5,1)

1982: 24.7., Østerild Fjord (NJ), ad., HC.

Triel *Burhinus oedicnemus* (21,1,3)

1982: 16.5., »Gyvelstien«, Skagen (NJ), HB og PJJ. – 10.8., Skagen Klitplantage (NJ), ad., KP og EC.

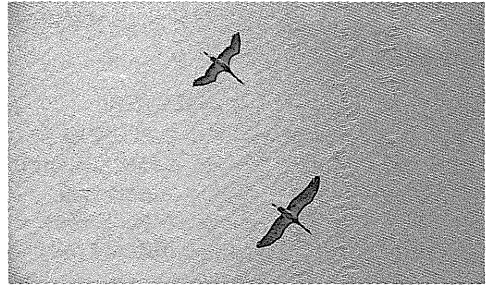
1983: 13.5., Batterivej, Skagen (NJ), trk., RC og JS.

Første fund siden 1964. Arten var tidligere hyppigere, men har været i tilbagegang i de nærmeste yngleområder, og er således forsvundet som ynglefugl fra Holland og Vesttyskland (Cramp & Simmons 1982).

Braksvale *Glareola pratincta* (2,1,1)

1982: 31.8., Dovns Klint, Langeland (F), HW og MM.

4. gang denne art træffes i landet. Nærmeste yngleområder er i Ungarn og Sydfrankrig. Det kan undre, at dens nære slægtning Sortvinget Braksvale *Glareola nordmanni*, som har langt fjernere yngleområder, nemlig omkring Sortehavet, er truffet omtrent ligeså hyppigt (3 gange).

To adulte Jomfrutrane *trækker over Skagen, 30.5.1984. Foto: Klaus Malling Olsen.

Two adult Demoiselle Cranes migrating at Skagen (NJ), 30 May 1984.

Sibirisk Tundrahjeje *Pluvialis dominica fulva* (0,0,1)

1982: 10.-17.8., Ulfshale (LFM), ad., PSH.

Ny art for landet. Fundet er beskrevet nærmere af Hansen (1986a).

Tundrahjeje *P. d. dominica/fulva* (0,0,1)

1983: 5.7., Ølsemagle Revle (S), 2K, SC.

Jvf. Sibirisk Tundrahjeje.

Hvidrygget Ryle *Calidris fuscicollis* (0,2,1)

1982: 19.-22.8., Ishøj Strand (S), ad./2K, TA m.fl.

Arten er i Storbritannien den 3. hyppigste af de nordamerikanske vadere, efter Stribet Ryle *Calidris melanotos* og Prærieløber *Tryngites subruficollis*. Forekomsterne danner her et karakteristisk mønster: I juli/august ses adulte fugle, ofte langs østkysten, og i oktober ses hovedsageligt juvenile fugle i de vestlige områder. August-fuglene formodes at have tilbragt længere tid i Europa eller evt. at have fulgt vadere fra Canada og Grønland til deres europæiske rastepladser. Oktober-fundene formodes derimod at være stormdrevne fugle, ankommet umiddelbart inden observationen (Rogers et al. 1985). De tre danske fund passer fint i dette mønster, idet der er to ad./2K fra juli/aug. og én juv. fra oktober.

Prærieløber *Tryngites subruficollis* (1,5,1)

1984: 30.9., Enø Overdrev (S), FJ.

De 7 danske fund fordeler sig som følger: Maj 1, aug. 3, sept. 2 og okt. 1. Den af de nordamerikanske vadere, som er set flest gange i Danmark. Det er bemærkelsesværdigt, at Stribet Ryle kun er set tre gange (se ovenfor under Hvidrygget Ryle).

Tredækker *Gallinago media*

1982: 17.8., Brentebjerg, Rørvig (S), JHC.

1983: 19.10., Ishøj Strand (S), OGP og DRN.

Arten er ikke på SU-listen, men lokalredaktørerne på øerne beder os jævnligt om at bedømme iagttagelser herfra.

Snepeklire *Limnodromus scolopaceus/griseus* (3,1,2)

1981: 10.5., Tipperne (VJ), 2 eks., CEM og NR.

1983: 8.10., Tipperne (VJ), 3 eks. i vidr., JOB.

Damklire *Tringa stagnatilis* (0,6,1)

1983: 17.-20.5., Søndervig (VJ), sodr., ASF og EE.

Fuglen holdt til på en fugtig pløjemark sammen med flere Rødben *Tringa totanus* og en Hvidklire *Tringa nebularia*. De nu 7 danske fund fordeler sig som følger: Maj 3, juni 1, juli 1, aug. 1 og sept. 1. Selvom arten formodes at være i tilbagegang i yngleområdet fra Hviderusland og østpå (Cramp & Simmons 1982), er den set hyppigere i Vesteuropa de senere år, og har bl.a. ynglet i Finland (Mikkola 1984).

Lille Gulbenet Klire *Tringa flavipes* (1,0,1)

1982: 23.7., Kalø Grå (LFM), KN.

Andet fund af denne nordamerikanske art i landet. Det første er fra 1912 (Dybbro 1978).

Terekklire *Xenus cinereus* (2,6,1)

1983: 20.6., Halk Nor (SJ), ad., FF.

9. danske fund og det andet i Jylland. Tidsmæssig fordeling af disse: Maj 1, juni 3, juli 3, aug. 1 og sept. 1. Denne østlige art har sine nærmeste ynglepladser i Finland, og den optræder årligt i Sverige, hvor der til og med 1983 var registreret 42 eks. (Kjellén & Svensson 1984).

Wilson's Svømmesnepe *Phalaropus tricolor* (0,2,2)

1983: 6.-7.6., Vesløs/Arup Vejle (NJ), ♀, IHO.

1984: 28.4.-4.5., Kofoeds Enge, Amager (S), ♀, KMO m.fl.

3. og 4. danske fund. 1983-fuglen er fra juni ligesom de to forrige og det svenske fund (SOF 1978). 1984-fuglen er bemærkelsesværdig tidlig, også sammenlignet med de britiske fund (ialt 173 fugle til og med 1984), der bortset fra juni og juli hovedsageligt ligger fra august til november (Rogers et al. 1985).

Mellemkjovent *Stercorarius pomarinus*

1980: 27.5., Grenen, Skagen (NJ), ad. lys fase trk., BB, LN og AB.

1981: 24.5., Reservatet, Skagen (NJ), 2 ad.+2 ad./imm. alle lys fase trk., SC.

1982: 2.5., Stignæs (færgen til Omø) (S), ad. lys fase trk., CR, JFR og SvB.

Arten er ikke på SU-listen, men forårs-fund er sjældne og forelægges normalt.

Lille Kjovent *Stercorarius longicaudus* (-,41,53)

1975: 16.9., Saltholm (S), ♂ 1K, skind på Zoologisk Museum (Preuss & Aaris-Sørensen 1981).

1979: 11.9., Grenen, Skagen (NJ), 1K, BB m.fl. - 14.-15.9., Rågø (LFM), ♀ 1K, skind på Zoologisk Museum (Preuss & Aaris-Sørensen l.c.) - 25.9., Grenen, Skagen (NJ), 1K, BB m.fl.

1981: 16.8., Jerup Strand (NJ), ad., PAFR. - 21.8., Grenen, Skagen (NJ), 1K, BB, JP og OL. - 6.9., Grenen, Skagen (NJ), 2K?, BB. - 21.9., Hulsig Hede (NJ), ♀ 1K trafikdræbt, meddelt af TD.

1982: 27.8.-25.9., Grenen, Skagen (NJ), ialt 24 eks. fordelt på: 1 ad., 2 2K og 21 1K (med farvetypefordeling: 7 mørke, 9 mellemtype og 5 lyse), de enkelte individer sås som følger: 1K 27.8.-23.9., 1K 27.-28.8., 2K 27.8.-2.9., 1K 29.8.-2.9., 1K 2.9., 2K 4.9., ad. 5.9., 1K 5.-12.9., 1K 9.9., 2 1K 9.-19.9., 1K 10.-15.9., 1K 10.-12.9., 1K 12.9., 2 1K 10.-18.9., 1 K 10.-11.9., 1K 11.-18.9., 1K 12.9., 1K 13.-17.9., 1K 18.9., 1K 18.-23.9., 1K 18.-25.9., KP, BB m.fl. - 11.9., Stensnæs (NJ), ad., OK og BL. - 23.9., Skallingen (VJ), 1K, BJ. - 1.10., Overvindinge, Vordingborg (S), 1K fundet med brækket vinge og aflivet, PSH - 16.-19.10., St. Elmue (S), 1K, JHC, CC og CAa.

1983: 28.8., Gilbjerg Hoved (S), ad., LNA. - 7.9.-18.10., Grenen, Skagen (NJ), ialt 9 1K (farvetypefordeling: 2 mørke, 4 mellemtype og 3 lyse), fordelt som følger: 1 7.9., 3 19.9., 2 20.-22.9., 1 23.9.-5.10., 1 24.-25.9. og 1 14.-18.10., KP, BB m.fl. - 4.-5.10., Christiansø (B), 1K, PL m.fl. - 20.10., Gilbjerg Hoved (S), 2 1K trk., KMO m.fl.

1984: 26.5., Præstø Fed (S), ad., JHC og TA. - 17.6., Grenen, Skagen (NJ), ad., DB og BOP. - 30.8., Blåvands Huk (VJ), ad., BJ og OG. - 19.9., Ølsemagle Revle (S), 1K fundet død, JLP og TA.

Med 28 eks. er 1982 hidtil bedste år, og det hænger sammen med to ting: 1) Lemmingår i Skandinavien og 2) Stærkt øget observations-aktivitet på Skagen i efterårsmånederne i de senere år. Det er her langt de fleste er set, og det er en lokalitet, hvor kjovent ses specielt godt. Men der er også set en del på trækstederne langs Jyllands vestkyst og på Sjælland. Fuglen ved St. Elmue i 1982 var bemærkelsesværdig ved at holde til på en pløjemark, hvor den fouragerede på regnorme.

Sorthovedet Måge *Larus melanocephalus* (6, ca 62, ca 42)

1979: 29.4.-12.5., Nyord (LFM), 2 ad., UGS m.fl.

1981: 11.4., Sønderho, Fanø (VJ), ad., KF og GB. - 1.5., Nyord (LFM), 2 ad., UGS og AM.

1982: 22.5., Nyord (LFM), 2 ad., HSM og IK. - 30.5., Nyord (LFM), 3K, UGS m.fl. - 14.8., Grenen, Skagen (NJ), juv., KP. - 25.9., Grenen, Skagen (NJ), 1. vidr., KP. - 26.9., Nymindegab Strand (VJ), 2 juv trk., KF. - 10.10., Gedser Marinestation (LFM), ad. trk., KN.

1983: 15.5, Inddæmmede Areal, Amager (S), 2 ad., EH. - 20.-31.5., Tipperne (VJ), 2K, PC og JJ. - 26.5., Christiansø (B), 2K, JF og TR. - 1.6., Christiansø (B), 2K, JF. - 22.6., Stignæs (S), ad., BMS. - 31.8.-12.1.84, Skagen (NJ), mindst 17 individer fordelt således: 31.8. 2K, 4.-5.9. juv., 4.-7.9. juv., 5.9. 3 juv., 8.-11.9. juv./1.vidr., 15.9. juv./1.vidr., 19.9. juv./1.vidr., 20.9. 1. vidr., 20.-24.9. 1. vidr., 23.9. 1. vidr., 24.9. 2 i 1. vidr., 24.-25.9. 1. vidr., 9.-16.10. 1. vidr., 14.10.-12.1.1984 1. vidr., KP og BB. - 25.9., Blåvandshuk (VJ), 1K, KF. - 19.10., Roshage, Hanstholm (NJ), 1K trk., KN og IO.

1984: 25.4., Hvide Sande (VJ), 3K, ASF. - 29.4., Christiansø (B), ad., JF og PL. - 1.5., Brændegårdssøen (F), 2 ad., JH. - 19.5., Christiansø (B), 2K, TR og JF. - 16.8., Roshage, Hanstholm (NJ), 2K, LW, PAFR og JP. - 25.8., Grenen, Skagen (NJ), 3K, LB. - 12.9., Skallingen (VJ), 3K, BJ. - 20.10., Blåvands Huk (VJ), 3K, JD, HN m.fl.

De tre fugle fra 1981 bringer dette års total op på 11 eks., som er det hidtil bedste. Men 1983 er endnu bedre med ialt 25 eks., heraf nærmest invasions-agtig optræden af 17 ungfugle ved Skagen i sept.-okt. De sås efter en periode med kraftige sydlige vinde. Også i Sydengland (Kent) blev der iagttaget flere ungfugle end normalt dette efterår (P.J. Grant in litt.).

Sabinemåge *Larus sabini* (2,91,16 til og med 1982 - derefter 11)

1963: 16.10., Kalø Vig (ØJ), ♀ juv., skind på Zoologisk Museum (Preuss & Aaris-Sørensen 1981).

1977: 10.-12.9., Hvide Sande Havn (VJ), 3 juv., EE og ASF.

1978: 17.9., Grenen, Skagen (NJ), juv., BB. - 27.9., 3 sømil øst for Skagen (NJ), juv., BB. - 28.9.-1.10., Hvide Sande Havn (VJ), juv., ASF og EE.

Landets anden Rosenmåge, ad. i begyndende sommerdragt. Thorsminde Havn, 1.2.1984. Foto: Klaus Malling Olsen.

The second Ross's Gull in Denmark, ad. with strong orange-rosy tinge. Thorsminde (VJ), 1 Feb. 1984.

1980: 12.9., Klitmøller (NJ), ad./2K trk., CJA.

1982: 14.8., Grenen, Skagen (NJ), 2K, KP. - 4.9., Hanstholm Havn (NJ), ad., JKK. - 9.9., Nymindegab Strand (VJ), juv., KF. - 12.9., Grenen, Skagen (NJ), ad./2K, BB, DB og EC. - 14.-18.9., Grenen, Skagen (NJ), juv., BB, NEJ, KP m.fl. - 22.9., Hanstholm Havn (NJ), juv., CJA. - 23.9., Grenen, Skagen (NJ), juv. trk. BB, KP m.fl. - 23.-25.9., Skagen Havn (NJ), juv., BB, EC, KP m.fl.

1983: 7.9., Korshage, Rørvig (S), juv., JHC. - 10.9., Stensnæs (NJ), juv. rast., AØ og BL. - 9.10., Gilleleje (S), juv. trk., SN. - 20.10., Gilleleje (S), juv. trk., KMO, RC og JS. - 22.10., Gilleleje (S), juv. rast., TA. - 24.10., Gilleleje (S), juv. trk., JSp. - 24.10., Hirtshals Fyr (NJ), juv. trk., AØ. - 27.10., Gilleleje (S), juv. trk., JL og OGP. - 30.10., Stensnæs (NJ), juv. trk., BL og KDH.

1984: 1.9., Fornæs (ØJ), juv. trk., RD. - 13.9., Gilleleje (S), juv. trk., KMO.

Er fra og med 1983 taget af SU-listen for den jyske vestkyst, men skal altså stadig forelægges udvalget, når den iagttages i landets øvrige områder.

Hvidvinget Måge *Larus glaucooides* (14, ca 72,40)

1969: 29.3.-2.4., Grenå Havn (ØJ), 2K, RD.

1971: 7.1., Hanstholm Havn (NJ), imm., MB.

1977: 23.4., Skagen Havn (NJ), 3-4K, KP.

1982: 9.-11.1., Gilleleje Havn (S), 2K, AZ og LBR. - 5.-13.3., Skagen Havn (NJ), 2K, BB og

Ismåge, 2K, tillidsfuld over for nærgående fotograf. Hanstholm Havn 23.11.1983. Foto: Klaus Malling Olsen.

Ivory Gull, Hanstholm (NJ), 23 Nov. 1983.

KP. - 10.3.-18.4., Hanstholm Havn (NJ), 2K, HChr m.fl. - 8.4., Salthammer Odde, Snogebæk (B), 2K, TBr og SK. - 10.4., Christiansø (B), 2K, JF, PL, NEF m.fl. - 4.-9.5., Skagen Havn (NJ), 2K, BB og KP. - 14.11.-27.5. 1983, Skagen Havn (NJ), 2-3 K, BB. - 22.12., Hirtshals Havn (NJ), 1K, PAFR. - 27.12., Bork Havn, Ringkøbing Fjord (VJ), imm., JMo, JT og CJ.

1983: 1.1-27.5., Skagen Havn (NJ), mindst 18 eks. (3. ad., 1 4K, 5 3K og 9 2K) som fordeles sig således: 1.1-27.5. 3K (denne allerede fra nov. 1982, se ovenfor), 18.1.-5.3. 2K, 29.1.-28.2. ad., 1.2. 3K + 2K, 1.-2.2. 3K, 2.2. 4K, 4.2. 2K + 2K, 24.-26.2. 2K, 3.3. 3K, 5.3. 2K, 10.-13.3. ad., 13.3. ad., 21.3. 3K, 24.3. 2K, 7.4. 2K, 3.5.-27.5. 2K, KP, BB, JHo, KFl og MFJ. - 16.1., Hirtshals Havn (NJ), 2K, DAW. - 1.-7.2., Frederikshavn Havn, ad., DB. - 7.4., Christiansø (B), 2K, JF. - 21.10., Hanstholm Havn (NJ), ad., KN. - 20.11., Gilleleje Havn (S), 1K, MT og KT. - 26.11., Hirtshals Havn (NJ), 2K, DAW. - 17.12., Hirtshals Havn (NJ), 2K, DAW.

1984: 15.1., Hirtshals Havn (NJ), 3K, KMO m.fl. - 11.2., Hirtshals Havn (NJ), 2K, AØ. - 12.2., Middelfart Havn (F), 2K, KT. - 7.4., Korshage, Rørvig (S), JHC og HVR - 23.4., Hirtshals Havn (NJ), 2K, AØ.

De mange fugle i vinteren 82/83, mindst 23 eks., kan sættes i forbindelse med den meget strenge vinter i Sydvestgrønland, hvor de normalt åbne fjorde var helt islagte i en lang periode. Den følgende vinter var ligeledes usædvanlig streng i Grønland, men fra denne vinter er alle iagttagelser af Hvidvinget Måge endnu ikke behandlet.

En fugl, rapporteret og offentliggjort som marts 1969, Fornæs Fyr (Jacobsen et al. 1971), viser sig nu at være fra Grenå Havn, og er derfor medtaget i denne rapport igen.

Fuglene fra Salthammer Odde og Christiansø i april 1982 kan meget vel være samme individ.

Rosenmåge *Rhodostethia rosea* (1,0,1)

1984: 30.1.-4.2., Thorsminde Havn (VJ), ad., CHJ, GTW m.fl.

Andet fund af denne arktiske art i Danmark, idet det første er fra 1955 (Dybbro 1978). Se også Enevoldsen et al. (1984).

Fundet er ikke helt uventet, da arten har optrådt årligt i Storbritannien siden 1974 og med stærkt stigende tendens efter 1980 (Rogers et al. 1984).

Ismåge *Pagophila eburnea* (2,2,1)

1983: 14.-24.11., Hanstholm Havn (NJ), 1K, GTW.

5. fund af denne højarktiske og til pakisen knyttede art. Det er nærmere beskrevet af Skriver (1984). Arten træffes nu sjældnere i Storbritannien end Rosenmåge, og ikke årligt. Af 104 fund er blot 4 gjort efter 1980 (Rogers et al. 1984). I Sverige er den kun truffet én gang efter 1975, før dette år er der 13 fund (Bauer 1981).

Hvidskægget Terne *Chlidonias hybridus* (0,3,3)

1983: 14. og 16.5, Tipperne (VJ), ASF og EE. - 19.5., Skagen Nordstrand (NJ), trk., BB. m.fl. - 18.6., Tipperne (VJ), JSN.

1984: 6.6., Køge Sydstrand (S), trk., SC.

Iagttagelserne på Tipperne i maj og i juni regnes her som samme individ.

Hvidvinget Terne *Chlidonias leucopterus* (3,19,4)

1982: 14.8.-28.8., Ølseagle Strand (S), juv., TA og HKH.

1983: 22.5., Tipperne (VJ), ad., JM og JJ.

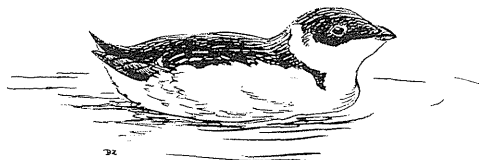
1984: 2.6., Kongelunds-stranden (S), ad. trk., PB. - 23.6., Stignæs (S), ad. trk., BMS.

Søkonige *Alle alle*

1981: 3.2., Nær Ollerup Friskole (F), fundet i vejkant, nu opstillet på skolen. - 5.11., Gilleleje Havn (S), LP.

1982: 17.1. og 23.1., Gilleleje Havn (S), KMO. - 9.-14.11., Christiansø (B), PL og JF.

1983: 6.-9.2., Hundige Havn (S), AH og KMO. - 5.3., Præstø Fed (S), TS og LR. - 29.3., Agersø (S), fundet død, BMS. - 20.10., Gilbjerg Hoved (S), mindst 3 trk., KMO, SN

m.fl. – 21.10., Bistrup, Næstved (S), fundet på vej 3,5 km fra kysten, senere død, OWK og PTo.

1984: 15.10., Gilleleje (S), trk., MB. – 10.11., Tirsbæk Vig, Vejle Fjord (ØJ), 8 trk. og rast., EJe. – 17.11., Mosede Havn (S), MB.

Arten er ikke på SU-listen, men udvalgt bedømmer som regel jagttagelser fra de indre farvande eller indlandsfund. Det store antal 10.11.1984 kan ses i sammenhæng med 6.11.1984, hvor 517 trak ved Skagen (K. Pedersen in litt.). Fundet på Christiansø i 1982 er også meget bemærkelsesværdigt.

Lunde *Fratercula arctica*

1982: 21.11., Gilleleje Havn (S), ad. trk. MB. – 29.12., Gilleleje (S), trk., AH.

1983: 10.1., Gilleleje (S), trk., KMO m.fl. – 23.1., Gilleleje (S), trk., KNØ, JHL og SÅL. – 20.10., Korshage, Rørvig (S), trk., LL. – 21.10., Grenå-Hundested færgeren, nær Hundested (S), KNØ.

1984: 26.2., Præstø Fed (S), fundet død, SHP.

Arten er ligesom Søkonge ikke på SU-listen. Udvalgt bedømmer dog fund fra de indre farvande.

Dværghornugle *Otus scops* (1,0,1)

1982: 26.5., »Granly«, Skagen (NJ), KP, BB, JHC m.fl.

Dybbro (1978) og Salomonsen (1963) opregner to fund fra 1858 og 1917 af denne sydeuropæiske ugle. Men det første af disse er fra en sejlads mellem Færøerne og Danmark, så dette fund fra 1982 er i realiteten landets andet fund.

Fuglen sad i en lille tæt granlund, hvor den blev opdaget om morgenen på sit karakteristiske fløjt. Dette hørtes flere gange i løbet af dagen, og det blev optaget på bånd. Fuglen sås også kortvarigt ved udflyvning.

Sneugle *Nyctea scandiaca* (-,19,3)

1978: 24.3., Skagen (NJ), BB.

1984: 5. og 6.1., Næstved (S), imm., KMO og JMOr. – 23.-29.3., Grenen, Skagen (NJ), ♀ imm., BB og JP.

Siden invasionen i vinteren 61/62 er der kun set 9 Sneugler (incl. ovennævnte) i landet, hvoraf de 5 er

fra Skagen. De to fugle i 1984 skal ses i sammenhæng med en større forekomst i Sverige udenfor fjeldområderne, idet der blev rapporteret 31 i vinteren 83/84 mod normalt ca 6 (Risberg 1985).

Fuglen i Næstved holdt i dagtimerne til på tagene ved garderhusar-regimentets kaserne.

Høgeugle *Surnia ulula* (ca 30,3,2 indtil invasionen)

1962: 10.1., Ringsted (S), ♀, skind på Zoologisk Museum (Preuss & Aaris-Sørensen 1981).

1982-83: 21.12.82-20.3.83, Horserød Hegn ved Gurre Sø, AS, AVH, JDM, AHa m.fl.

1983: 15.9., Ullerød, Hillerød (S), O.T. – 1.10., Asnæs (S), MHL. – 3.10., Slagelse (S), JWi. – 4.10., Ringholm Skov, Nykøbing (S), PG. – 5.10., Rørvig (S), BiR og EVR. – 9.10., Voerså (NJ), BL. – 1.-28.10., Hirtshals Klitplantage (NJ), TBa og MN. – 30.10., Ulfshale Skov (LFM), HCa. – 31.10., Jersie (S), LBo. – 5.11., Korshage, Rørvig (S), LL. – 6.11., Korshage, Rørvig (S), ny fugl, LL.

Den meget store invasion fra efteråret 1983 til foråret 1984 er godkendt under ét, men inden denne vedtagelse modtog SU de ovenstående observationer fra invasionens begyndelse. Den første fugl sås på Sjælland den 5.9. og den sidste så vidt vides i juni 1984 i Sønderjylland. Invasionen talte adskillige hundrede fugle, især på øerne øst for Storebælt. Men der blev også set en del i Nordjylland, mens der kun var ganske få i det øvrige Jylland og på Fyn og Langeland. Se nærmere i Bomholt (1984), Christophersen et al. (1984), Dissing (1984a, 1984b) m.fl. lokalrapporter. Der vil forhåbentlig blive gjort nærmere rede for invasionen senere.

Ørkennatravn *Caprimulgus aegyptius* (0,0,1)

1983: 29.5.-18.6., Christiansø (B), ringm., JF og PL.

Første gang denne nordafrikanske og mellemøstlige art er truffet i landet og kun 4. nord for Alperne. De tre øvrige fund er fra Helgoland aug. 1876, England juni 1883 og St. Karlsø ved Gotland i Sverige maj 1972 (Hedgren 1973).

Fuglen blev fanget og ringmærket den første dag, og opholdt sig siden på øen, hvor den sås sidde på klipperne i dagtimerne og flyvende på insektfangst i skumringen.

Alpesejler *Apus melba* (4,3,3)

1983: 11.9., Lyngvig og Veststadil Fjord (VJ), ASF og EE.

1984: 5.6., Korshage, Rørvig (S), trk., JHC, LL og EVR. – 9.-14.10., Skagen (NJ), KP m.fl.

Hermed 10 fund i landet, som fordeler sig som følger: Juni 2, aug. 1, sept. 5 og okt. 2.

Landets første Taigapiber, fanget og ringmærket på Christiansø, 8.10.1982. Foto: Peter Lyngs.

The first Olive-backed Pipit in Denmark, captured and ringed at Christiansø (B), 8 Oct. 1982.

Ellekrage *Coracias garrulus* (-,6,2)

1982: med. juli, Villingerød, Nordsjælland (S), JOJ og WOJ.

1983: 9.6., Vallø Campingpl. (S), SC.

Korttået Lærke *Calandrella brachydactyla* (0,7,4)

1983: 27.4., Christiansø (B), JF. - 26.5., Christiansø (B), JF, PL og TR. - 6.11., Kongelunden (S), SKR og Sch.

1984: 29.-30.4., Christiansø (B), JF og PL.

De 11 fund, som nu er gjort i landet, fordeler sig som følger: April 2, maj 5, juni 1, sept. 1 og nov. 2. 6 af fundene er fra Christiansø.

Rødrygget Svale *Hirundo daurica* (2,7,1)

1982: 16.5., Nyord (LFM), MB.

Storpiber *Anthus novaeseelandiae* (0,22,3)

1982: 29.10.-14.11., Tipperne (VJ), KF m.fl.

1983: 16.1., Præstø Fed (S), KMO m.fl. - 4.3.-2.5., Langli (VJ), TB m.fl.

Arten optræder årligt i både Sverige og Storbritannien, hyppigst i september til november, sjældnere som vinter- og forårgæst (Rogers et al. 1982, Kjellén & Svensson 1984).

Taigapiber *Anthus hodgsoni* (0,0,1)

1982: 7.-17.10., Christiansø (B), ringm., PL, TR og JF.

Første danske fund af denne østsibiriske art. Fuglen havde karakterer som underarten *yunnanensis*.

Citronvipstjert *Motacilla citreola* (0,1,1)

1984: 6.5., Busene, Møn (LFM), ♀, KMO m.fl.

Kun andet fund af denne sibiriske art, som i de senere år er optrådt talrigere i Vesteuropa end tidligere. Artens forekomst er kommenteret i forbindelse med det første fund (B.B. Pedersen 1984). Fuglens køn er bemærkelsesværdigt, da tidligere vesteuropæiske forårsfund har drejet sig om hanner. Arten er især om efteråret vanskelig at bestemme, og der kan henvises til Svensson (1977) og til Olsen (1983a).

Alpejernspurv *Prunella collaris* (1,2,2)

1980: 5.5., Ulvegården, Rødhus (NJ), ♂ fundet død, ELÜ.

1983: 23.4., Spodsbjerg Fyr, Hundested (S), MTr, ED og MS.

4. og 5. fund i landet. Alle er gjort i perioden 15.4. til 5.5. Nærmeste ynglepladser er i Sudeterne (Tjekkosllovakiet/sydlige Polen).

Sydlig Nattergal *Luscinia megarhynchos* (2,20,2)

1982: 3.6., Ellekrattet, Skagen (NJ), syng., KP.

1984: 16.5., Christiansø (B), syng., JF og PL. To typiske fund. Se kommentaren i forrige SU-rapport (B.B. Pedersen 1984).

Blåhals *Luscinia svecica*

Med karakterer som sydlig Blåhals ssp. *cyane-cula* (-,9,1):

1983: 22.5., Stignæs (S), ♂, BMS.

Sortstrubet Bynkefugl *Saxicola torquata*

Med karakterer som Sibirisk Sortstrubet Bynkefugl ssp. *maura* (Svenssons (1984) opfattelse) (1,6,3):

1982: 30.9., Christiansø (B), PL, JF og TR.

1983: 4.5., Christiansø (B), ♀, TR.

1984: 17.-18.5., Christiansø (B), ♂ ringm., PL, JF og MT.

Af de nu 10 fund af denne underart er de tre fra foråret, alle tre fra Christiansø.

Stendrossel *Monticola saxatilis* (0,3,2)

1983: 9.-11.5., Christiansø (B), ♂ 2K, JF, PL og TR.

1984: 5.5., Anholt (ØJ), ♂, HE.

Nu fem forekomster af denne prægtige drossel, hvis nærmeste yngleområder er i Karpaterne. Alle har været hanner, hvilket svarer til de britiske forekomster (Rogers et al. 1985).

Sort-/Rødstrubet Drossel *Turdus ruficollis*

Med karakterer som Sortstrubet Drossel ssp. *atrogularis* (2,0,1):

1983: 3.-7.12., Skagen (NJ), ♂ vidr., DAW og KP.

Tredie fund i landet og det første siden 1872. Fuglen holdt til i et villakvarter, hvor den færdedes på plæner og i lave bevoksninger, altid mere i dækning end Sol-sort *Turdus merula*.

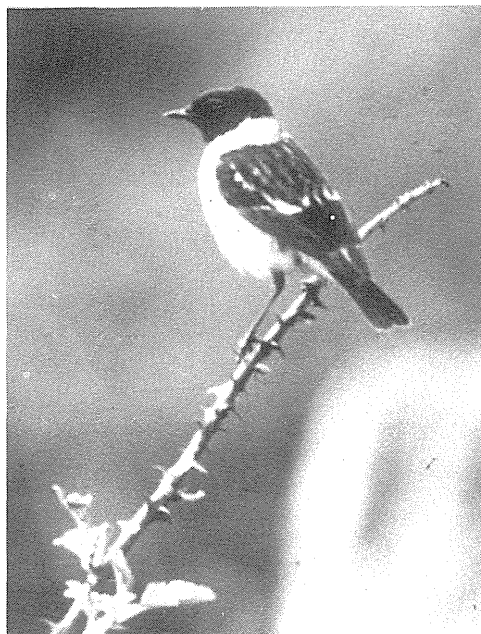
Flodsanger *Locustella fluviatilis* (3,35,20)

1979: 3.-4.6., Ellemosen, Tibirke (S), syng., EMM.

1981: 14.5., Rubjerg Knude (NJ), syng., HS. - 22.5. og 26.5., Corselitse Østerskov, Falster (LFM), syng., SH.

1982: 17.5., Kongedam, Højbjerg Skov, Skjoldnæsholm (S), syng., NH. - 19.-20.5., Christiansø (B), syng., PL, JF, TR m.fl. - 20.5., Agger Tange (NJ), syng., GTW. - 25.5.-3.6., Gl. Ladegård Eng, Vojens (SJ), syng., TBH. - 27.5. - til et stykke ind i juni, Jensgård Skov, Snap-tun (ØJ), syng., HSH og IK. - 3.-6.6., Vasen, Gudenåen ved Randers (ØJ), syng., PWB og GTW.

1983: 20.5., Vørsø (ØJ), syng., FC. - 23.5., Sjølsø (S), syng., CR. - 23.-29.5., Ulerne, Kajerød (S), syng., KMO, CR, NJJ og AH. - 26.-31.5., Regnemarks Bakke, Borup (S), syng., SCN. - 29.5., Funder Holme, Silkeborg (ØJ), syng., PBa. - 20.-23.6., Klosterskoven, Viby (S), syng., LS. - 4.-13.7., Halleby Å ved Ornum

Sibirisk Sortstrubet Bynkefugl, ♂ 2K, Christiansø 18.5.1984. Bemærk specielt den hvide halsring. Foto: Peter Lyngs.

Siberian Stonechat, Christiansø (B), 18 May 1984.

Strand (S), syng., BPO og KPO. - 8.7., Halleby Å ved Bjerger Strand (S), syng., LS. - 7.8., Christiansø (B), ringm., TR.

1984: 6.-7.6., Christiansø (B), ringm., JF og PL. - 22.7.-3.8., Ejby Mose, Borup (S), syng., SCN.

Antallet af Flodsangere svinger meget fra år til år, og hidtil bedste år er 1983 med ialt 9 eks., blandt disse det 5. efterårsfund overhovedet. Også i Sverige var 1983 hidtil bedste år med ca 132 eks. (Risberg 1985).

Vandsanger *Acrocephalus paludicola* (8,5,1)

1983: 3.9., Christiansø (B), ringm., TR.

Alle danske fund er fra efteråret: Aug. 6, sept. 4 og okt. 4. I Sverige er der taget 13 eks., hvoraf de tre er fra maj og resten fra efteråret (SOF 1978, Kjellén & Svensson 1984).

Buskrørsanger *Acrocephalus dumetorum* (0,2,2)

1982: 5.6., Christiansø (B), ringm., PL og JF.

1984: 27.5., Christiansø (B), ringm., TR, PL og JF.

Spottesanger *Hippolais polyglotta* (0,0,1)

1982: 11.-22.6., Klinteskoven ved Jydelejet, Møn (LFM), PSH.

Sortstrubet Drossel ♂ i vinterdragt, Skagen 7.12.1983.
Foto: Knud Pedersen.
Black-throated Thrush, ♂ in winter plumage, Skagen (NJ), 7 Dec. 1983.

Første gang i Danmark. Arten yngler i Sydvesteuropa med nærmeste område i Nordfrankrig. Den optræder regelmæssigt i Sydengland (Sharrock 1974) og er taget én gang i Sverige i oktober (Ohlsson 1980). Se i øvrigt Hansen (1986b).

Hvidskægget Sanger *Sylvia cantillans* (0,3,2)

1983: 21.5., Christiansø (B), ♀ ringm., JF, PL og TR. – 30.5., Hjelm (ØJ), ♂ ringm., EAH, KH og EHø.

Fuglen fra Hjelm havde karakterer, som svarer til den østlige underart *albistriata*. Også i Sverige var der to fund i 1983 (Kjellén & Svensson 1984).

Sorthovedet Sanger *Sylvia melanocephala*

(0,1,1)

1982: 23.5., Hvide Sande (VJ), ♂ ringm., EE, ASF og SEP.

Kun andet fund af denne art fra middelhavsområdet.

Lundsanger *Phylloscopus trochiloides* (2, ca 77, ca 27)

1981: 24.5.-19.6., Klinteskoven mellem Jydelejet og Liselund, Møn (LFM), 2 eks. syng., PSH m.fl.

1982: 2.6., Christiansø (B), 1 ringm. + 2 syng., PL og JF. – 3.6., Christiansø (B), 2 ringm., PL og JF. – 9.6., Christiansø (B), 2 ringm., PL og JF. – 24.8., Blåvand (VJ), 1K

ringm., BJ m.fl. – 6.9., Christiansø (B), 1K ringm., PL og JF.

1983: 24.5., Christiansø (B), ringm., TR, JF og PL. – 2.6., Liselund, Møn (LFM), syng., RT og BR. – 11.6., Christiansø (B), ringm., JF og PL. – 19.6., Vallø Campingplads (S), SC. – 26.8., Christiansø (B), ringm., PL og TR.

1984: 24.5., Rørvig (S), syng., BiR og EVR. – 28.5.-11.6., Christiansø (B), 7-9 heraf 5 ringm., fordelt således: 28.5. 2-3 (1 ringm.), 29.5. 1, 30.5. 1 ringm., 5.6. 2 ringm., 9.6. 1, 11.6. 1 ringm., JF og PL. – 24.6., Stigsnæs (S), syng., BMS. – 18.8., Blåvand (VJ), ringm., BJ.

Den ene af fuglene fra 1981 er tidligere nævnt i SU-rapporten for 1981 (B.B. Pedersen 1984).

Tendenserne for artens forekomst, beskrevet af B.B. Pedersen (1982), fortsætter, og de falder fint sammen med forekomsten i Sverige, hvor arten er hyppigst i de sydøstlige dele som Öland, Gotland, Blekinge og Södermanland (SOF 1978). De gode år her i landet modsvares også af gode år der, f.eks. i 1984 med 10-12 eks. i Danmark og ca 85 i Sverige (Risberg 1985).

De fire efterårsfund er ganske mange, og de falder godt indenfor rammerne for de britiske efterårsfund, som ligger fra med. august til med. september (Dean 1985).

Fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus*

(0,19, ca 15)

1982: 9.-22.10., Christiansø (B), min. 11 heraf 9 ringm., fordelt således: 9.10. 3-4 (2 ringm.), 10.10. 3 ringm., 12.10. 2-3 (1 ringm.), 15.10. 2 ringm., 22.10. 1 ringm., PL, JF m.fl. – 17.-23.10., Blåvand (VJ), min. 2 (1 ringm. 23.10.), HC, RD, JG m.fl. – 27.10., Ellekrattet, Skagen (NJ), BB.

1984: 26.10., Blåvand (VJ), ringm., BJ, MFJ og EO.

1982 var rekordår ikke alene i Danmark med mindst 14 eks., men i adskillige vesteuropæiske lande. Således registreredes 127 i Storbritannien, 43 i Finland, 48 i Sverige, 13 i Norge og 2 i Holland (Howey & Bell 1985). På Christiansø var kulminationen den 9. og 10. oktober, mens den i Storbritannien var den 11. oktober (Howey & Bell l.c.).

Hvidbrynet Løvsanger *Phylloscopus inornatus*

(3,43,11)

1981: 2.10., Blåvand Fyr (VJ), SB, JBo, JG og KF. – 10.10., Lyngvig Fyr (VJ), ringm., EE og ASF.

1982: 9.10., Sydvestpynten, Amager (S), KMO, BR og JFT. – 23.10., Lyngvig Fyr (VJ), ringm., EE og ASF.

Buskrørsanger fanget og ringmærket på Christiansø, 5.6.1982. Bemærk øjenbrynstripen, som er meget kort og tydeligst foran øjet, de korte vinger og næbbet, der virker langt. Foto: Peter Lyngs.
Blyth's Reed Warbler, captured and ringed at Christiansø, 5 June 1982.

1983: 18.10., Stignæs (S), ringm., JWo og BMS.

1984: 23.9., Ribe reservatet (SJ), GB og JG. – 6.10., Blåvand (VJ), ringm., BJ og MFJ. – 13.10., Blåvand (VJ), ringm., BJ og MFJ. – 16.10., Blåvand (VJ), ringm., BJ og MFJ. – 17.10., Blåvand (VJ), 2 ringm., BJ og MFJ.

Fra 1984 er stadig en række iagttagelser under behandling, men allerede nu ser året ud til at være bedre end normalen, ligesom det i Sverige var det næstbedste år med ialt 19 eks. (Risberg 1985).

Schwarz' Løvsanger *Phylloscopus schwarzi* (0,2,1)

1982: 27.-28.9., Christiansø (B), ringm., senere død (skindet på Zoologisk Museum), JF, PL og TR.

3. gang denne asiatiske sanger er truffet i Danmark, og alle tre gange på Christiansø. 1982 var et godt år i Vesteuropa med bl.a. 14 i Storbritannien (Rogers et al. 1982) og 2 i Sverige (Pettersson 1983).

Bjergløvsanger *Phylloscopus bonelli* (0,3,2)

1982: 25.5., Gråmyr, Gudhjem Plantage (B), syng., HPS. – 26.5.-16.6., Christiansø (B), ringm., PL, JF, JK m.fl.

4. og 5. fund i landet. Fuglen på Christiansø havde karakterer som den vestlige underart *bonelli*, hvis nærmeste yngleområder er i Sydtysskland og Holland. Det er tillige første gang arten træffes om foråret, idet de tre øvrige er fra august og september.

Gransanger *Phylloscopus collybita*

Med karakterer som Sibirisk Gransanger ssp. *tristis* (0,6,2):

1982: 7.10., Christiansø (B), ringm., JF, PL m.fl. – 9.10., Christiansø (B), fanget, PL.

Hvidhalset Fluesnapper *Ficedula albicollis* (18,45,10)

1982: 23.5., Christiansø (B), ♂ 2K ringm., PL og JF. – 27.8., Christiansø (B), 1K ringm., PL.

1983: 28.4., Inddæmmede Areal, Amager (S), ♂, BPN. – 5.5., Christiansø (B), ♂, ringm., JF og TR. – 6.5., Utterslev Mose (S), ♂, BS. – 7.5., Tisvilde Hegn (S), ♂, KE. – 14.-15.5., Christiansø (B), ♂, HOM, JF m.fl.

1984: 7.5., Christiansø (B), ♂ 2K ringm., JF og PL. – 10.5., Christiansø (B), ♂ 2K ringm., JF og PL. – 15.5., Christiansø (B), ♀ ringm., PL og JF.

1983 var et godt år også udenfor Christiansø.

Korttået Træløber *Certhia brachydactyla*

1972: 30.9., Sprogø (S), ringm., PK. – 7.10., Gedser (LFM), ringm., HNL og SH.

1973: 25.4., Sprogø (S), ringm., PK og TDy.

1979: Primo aug.-3.11., Herlufsholm, Næstved (S), MHJ.

1981: 28.12., Utterslev Mose (S), JBB.

1982: April, Vognsbølsparken, Esbjerg (VJ), syng., BOP. – 4.4., Vallø Slotspark (S), syng., TA. – 4.4., Gjorslev Herregårdspark (S), 1 par, TA. – 4.4., Gjorslev Bøgeskov (S), syng., TA. – 17.4., Jægersborg Dyrehave (S), syng., KMO, HW m.fl. – 8.5., Vallø Slotspark (S), 1 par + 1 syng., TA. – 31.10., Vallø Slotspark (S), 2 eks., BK. – 7.11., Arnbjerg Anlæg, Varde (VJ), PC.

1983: 26.3., Rewentlowsparke (LFM), 3-4 eks., PC og JKL. – 27.3., Corselitse, Falster (LFM), PC og JKL. – 29.3., Holcksminde Skov (LFM), syng., PC og JKL. – 31.3., Svingelen, Nakskov (LFM), 1 par, PC og JKL. – 1.4., Gissselfeld (S), 1 par + 1 syng., PC og JKL. – 21.-24.4., Mindstrup Skov, Tørring (ØJ), 1 par, JKL.

1984: 8. og 14.4., Bregentved Gods (S), 2 eks., JHC.

Artens nuværende status er nærmere behandlet af Clausen & Madsen (1986); fund øst for Store Bælt og fra Århus, Ringkøbing, Viborg og Nordjylland amter skal fortsat dokumenteres.

Pungmejse *Remiz pendulinus*

1979: 20. og 22.6., Ellemosen, Tibirke (S), EMM.

1980: 6.6. og 3.7., mose i ØJ, 1-2 eks. +

ufuldstændig rede, CJA. – Juli, F-området, par med unger i rede, SBø og BBJ.

1981: 22.4., Ellekrattet, Skagen (NJ), ♂, CL, JWa og SJ. – 9. og 20.5., mose i S-området, par ved rede, som var ødelagt af regn den sidste dato, KFl, LR og BJa. – 25.7., mose i ØJ, ufuldstændig rede, MSk via MBe. – 15.8., Tryggevlev Nor (F), 2 eks., DB.

1982: 20.4.-21.5., mose A (S), 2 reder, JMa og AH. – 22.-26.4., mose B (S), 1 rede, SSt og CRa. – 7.5., Sønderløse, Værløse (S), RC. – 8.5.-15.8., mose A (LFM), 1 par med ufuldstændig rede, senere med unger i en anden rede, HNL. – 17.-18.5., Ellemosen (S), EMM. – 30.7., Fiil Sø (VJ), 2 eks., BJ. – 4.-5.8., Langbjerg Mose (LFM), første dag min. 12, anden 2 eks. formodentlig alle juv., PSH. – 5.10., Holmegårds Mose (S), BT.

1983: forår-sommer, mose B (S), 6 reder heraf 2 med unger, FA, CRa og SSt. – 29.-31.3., Råmose, Ballerup (S), max. 7 eks., AH. – 9.4., Kongelunds-stranden (S), ♂, BR og JFT. – 22.4.-14.6., mose C (S), 4 reder, AH. – 28.4., Christiansø (B), 3 ad., JF og FC. – 22.5.-11.6., mose D (S), min. 9 reder heraf 1 med unger den 11.6., AH. – 31.5., Hillerød (S), WOJ. – 2.6., mose E (S), par ved rede, AH. – 3.6., mose F (S), ♂ ved ufærdig rede, AH. – 18.6., mose G (S), ♂ + 2 reder, AH. – 4.7., mose H (S), ♀ + 7 juv., AH. – 23.8., mose i ØJ, ♀ + 2 juv., JKL.

1984: 26.1., Tømmerby Fjord (NJ), 3 ad., LW, CE og PAFR.

Da arten efterhånden ser ud til at være veletableret som ynglefugl i landet, i alle tilfælde på øerne og visse steder i Jylland, er den fra og med 1983 taget af SU-listen. Den danske bestand er nok hovedsageligt trækfugle, hvilket iagttagelser på træksteder som Christiansø og Skagen tyder på, men at de også kan overvinde viser iagttagelsen i Tømmerby Fjord i 1984.

I Sverige er arten ligeledes i stærk fremgang, og 1984 blev hidtil bedste yngleår (Risberg 1985).

Rosenbrystet Tornskade *Lanius minor* (5,19,2)

1982: 26.5., Brommevej mod Rø (B), FK.

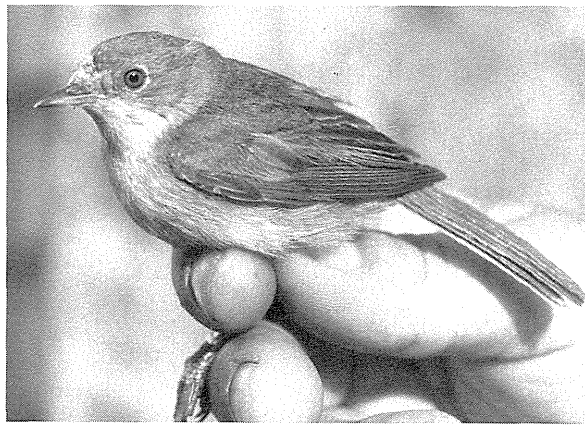
1983: 7.6., Langli (VJ), LMR.

Totalt i Danmark nu 26 fund med følgende tidsmæssige fordeling: Maj 10, juni 8, juli 2, aug. 5 og sept. 1. Siden 1974 er arten registreret årligt på nær i 1977 og i 1984 med ialt 13 individer.

Rødhovedet Tornskade *Lanius senator* (3,19,2)

1979: 18.6., Tødsø, Mors (NJ), ♂, JG.

1984: 19.5., Mandemærke Bakker, Møn (LFM), BBS.

Hvidskægget Sanger ♀ fanget og ringmærket på Christiansø, 21.5.1983. Foto: Peter Lyngs.

Subalpine Warbler ♀, captured and ringed at Christiansø (B), 21 May 1983.

Arten har de sidste 10 år været langt sjældnere end Rosenbrystet Tornskade, idet den kun er registreret i 1976, 1979, 1980 og 1984 med ialt 6 individer. Månedfordelingen er: Apr. 1, maj 12, juni 5, juli 3, aug. 2 og okt. 1.

Rosenstær *Sturnus roseus* (20,5,5)

1983: 6.-7.11., Hvide Sande (VJ), juv., EE og ASF.

1984: 20.5., Christiansø (B), ad., JF, PL, TR og MT. – 20.5., Sælvig Havn, Samsø (ØJ), ad., EHa m.fl. – 22.5., Christiansø (B), ad., JF, PL og EO. – 4.6., Gilbjerg Hoved (S), ad. trk., JHChr.

Med fire fund bliver 1984 hidtil bedste år. Arten optrådte dette år invasionsagtigt i det meste af Europa fra maj (Anonym 1984, 1985), med bl.a. 2 eks. i Skåne den 30.5. (Gårdenfors et al. 1985), med 6 eks. i Storbritannien i maj og juni (Rogers et al. 1985) og med store flokke på Lesbos i det græske øhav i maj (Søren Skov pers. medd.). Artens nærmeste ynglepladser er i det centrale Tyrkiet og ved det nordlige Sortehav.

Fuglen i Hvide Sande 1983 holdt til i et villakvarter sammen med almindelige Stære *Sturnus vulgaris*.

Hvidsiskan *Carduelis hornemanni*

1982: 20.2., Jerup Strand (NJ), DAW.

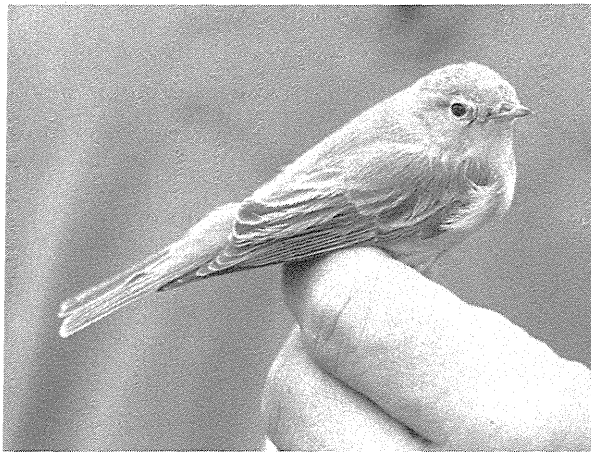
1983: 15.1., Værløse (S), 3 eks., OGP.

Arten er ikke på SU-listen.

Ørkendompap *Bucanetes githagineus* (0,0,1)

1982: 22.6.-3.7., Christiansø (B), ♂, PL og JF.

Første gang denne nordafrikanske og mellemøstlige art træffes herhjemme. Tidsmæssigt falder fundet sammen med fire britiske fund fra maj og juni (Wallace et al. 1977, Rogers et al. 1985) og med to svenske fra juni (SOF 1978).

Bjergløvsanger fanget og ringmærket på Christiansø 26.5.1982. Foto: Peter Lyngs.
Bonelli's Warbler, captured and ringed at Christiansø (B), 26 May 1982.

Pileværling *Emberiza rustica* (0,4,3)

1982: 1.10., Kongelunden (S), ♂, BR og JFT.

1984: 15.-16.5., Christiansø, ♂, JF og PL. – 2.6., Christiansø (B), ♂, EO, JF og PL.

5.-7. danske fund. Den tidsmæssige fordeling er: Maj 4, juni 1, sept. 1 og okt. 1.

Brunhovedet Værling *Emberiza brunniceps* (0,4,1)

1983: 5.8., Arup (NJ), ♂, LW og KNØ.

Denne art er ikke usædvanlig som burfugl, og antages som regel for at være undsluppet, når den iagttages frit. Men helt at udelukke vild herkomst, i hvert fald for nogle af fundene, er nok for kategorisk, da der er et vist mønster i forekomsten: Med ét fund i hver af månederne fra maj til august, og med alle fund i det vestlige Jylland.

[Bonapartes Lærkestær *Sturnella superciliaris*]

1984: 14.-21.1., Voerså (NJ), BL.

Helt sikkert undsluppet fangenskabsfugl, da den stammer fra det mellemste Sydamerika.

Grønland

Grågås *Anser anser*

1983: 20.8., Konstabelpynt, Hurry Fjord, Scoresby Sund, sammen med Kortnæbbede Gæs, JM.

Første gang denne gåseart er truffet i Grønland. Se også Boertmann et al. (1985).

Krikand *Anas crecca*

1979: 31.7., Gåseelv, Hurry Fjord, Scoresby Sund, ♀ med 5 pull., NOJ.

Første sikre ynglefund i Grønland, og nærmere be-

skrevet af Jensen (1982). Det er overraskende, at det første ynglefund skulle gøres på østkysten, da der tidligere er gjort mulige ynglefund på vestkysten (Boertmann 1979).

Spidsand *Anas acuta*

1982: 25.-27.7., Heden, Jameson Land, 2 ♀♀ hvoraf den ene afslået, JM og DB.

1983: 5.7.-12.8., Heden, Jameson Land, ialt 12 iagttagelser: max. 4 fugle (2 par) sammen, 2 afslåede m.fl., DB, JM og CEM.

Iagttagelserne fra begge år er nærmere beskrevet i Boertmann et al. (1985).

Amerikansk Tundrahjeje *Pluvialis dominica dominica*

1982: 24.5., Myggbukta, NØ-Grønland, ad., ME.

Første gang denne form træffes på østkysten.

Strandhjeje *Pluvialis squatarola*

1983: 7.-10.7., Heden, Jameson Land, 2K eller ♀, DB og JM.

Se nærmere i Boertmann et al. (1985).

Hvidrygget Ryle *Calidris fuscicollis*

1983: 17.7. 2 ad. og 25.7. 1 ad. Flakkerhuk, Disko, TNo.

Bairdsryle *Calidris bairdii*

1983: 24.7., Flakkerhuk, Disko, TNo.

På trods af, at arten yngler nord for Melville Bugt, er den meget sjælden som gæst syd herfor (Salomonsen 1967).

Stribet Ryle *Calidris melanotos*

1982: 24.5., 29.5. og 10.6., Myggbukta, NØ-Grønland, 2 eks. den 29.5., ellers 1 eks., ME.

1983: 18.-19.7., Flakkerhuk, Disko, mindst 1 ad. og 1 pull., TNo.

1984: 14.8., Røde Elv, Godhavn, KA og LTh.

De to fund fra Disko er tilsyneladende de første på vestkysten siden 1907, og fundet af en dununge er så meget mere bemærkelsesværdigt, som det repræsenterer det første ynglebevis i Grønland. På østkysten er den nu truffet tre gange siden 1975.

Lille Regnspove *Numerius phaeopus*

1982 og 1983: Sommer, Heden, Jameson Land, mindre ynglebestand, DB, JM og CEM.

Se nærmere i Boertmann et al. (1985).

Præriemåge *Larus pipixcan*

1980: Maj, Godthåb Kommune, ♂ ad. skudt, tilsendt TD.

Andet fund af denne vestamerikanske art i Grønland, og i samme område som det første (se Hansen 1976).

Forkastede sager fra årene 1982, 1983 og 1984**Records not accepted****Danmark**

Islom *Gavia immer* 1971: 7.1., Hånstholm (NJ). 1982: 7.2., Fornæs (ØJ); 13.3., Endelave (ØJ); 20.5., Salt-holm (S); 31.5., Nordsamsø (ØJ); 21.10., Fornæs (ØJ). 1983: 9.5., Hirsholmene (NJ); 16.-18.5., Anholt (ØJ). 1984: 3.-6.2., Vallensbæk Havn (S); 18.5., Stensnæs (NJ) 4 trk.

Hvidnæbbet Lom *Gavia adamsii* 1982: 15.5., Rubjerg Knude (NJ); 16.5., Lakolk, Rømø (SJ) 1-2 eks.; 10.10., Fornæs (ØJ); 20.11., Gilbjerg Hoved (S). 1983: 5.9., Blåvands Huk (VJ); 20.10., Blåvands Huk (VJ). 1984: 20.1., Blåvands Huk (VJ).

Sortbrynet Albatros *Diomedea melanophris* 1983: 25.9., Roshage, Hånstholm (NJ); 22.10., Nordlige Øresund (S); 30.10., Hirtshals Havn (NJ).

Albatros *Phoebastria* sp. 1983: 14.10., Roshage, Hånstholm (NJ).

Kuhls Skråpe *Calonectris diomedea* 1983: 24.9., Blåvands Huk (VJ) 2 trk. 1984: 15.10., Gilbjerg Hoved (S).

Storskråpe *Puffinus gravis* 1983: 30.1., Fornæs (ØJ).

Sodfarvet Skråpe *Puffinus griseus* 1982: 26.9., Stignæs (S). 1983: 7.3., Gilbjerg Hoved (S). 1984: 17.10., Vejle Fjord (ØJ).

Almindelig Skråpe *Puffinus puffinus* 1978: 11.11., Fornæs (ØJ).

Lille Skråpe *Puffinus assimilis* 1983: 31.12., Gilleleje (S).

Madeirastormsvalde *Oceanodroma castro* 1983: 19.10., Blåvands Huk (VJ).

Topskarv *Phalacrocorax aristotelis* 1983: 21.10., Stevns Klint (S).

Pelikan *Pelecanus* sp. 1984: 6.10., Nørresundby (NJ), 9 eks.

Dværghejre *Ixobrychus minutus* 1981: 23.7., Tisvildeleje (S).

Nathejre *Nycticorax nycticorax* 1980: 5.8., Skagen (NJ), 3 trk. 1983: 17.5., Vaserne (S) 2 eks.; 11.6. Ulfshaleskoven (LFM).

Sølvhejre *Egretta alba* 1982: 2.9., Furesøen (S). 1984: 26.6., Hedehusene (S).

Purpurhejre *Ardea purpurea* 1982: 28.12., Bagå (B). 1984: 12.7., Tissø (S).

Sort Ibis *Plegadis falcinellus* 1983: 20.4., Vodskov (NJ).

Flamingo *Phoenicopterus ruber* 1983: 10.4., Løkken (NJ), 5 trk.

Dværggås *Anser erythropus* 1981: 8.11., Tofte Sø

(NJ). 1982: 16.10.-6.11., Tofte Sø (NJ). 1984: 9.3., Dybsø Rende (S); 11.4., Arup Vejle (NJ); 4.5., Bygholm Vejle (NJ).

Anas cyanoptera 1984: 19.-20.5., Bygholm Vejle (NJ).

Rødhovedet And *Netta rufina* 1982: 21.6., Sdr. Omme (VJ), ynglef.

Hvidøjet And *Aythya nyroca* 1974: 30.11., Hærup Sø (NJ). 1982: 7.5., Fornæs (ØJ); 12.9., Strødam, Hillerød (S), 2 eks. 1983: 20.8., Utterslev Mose (S).

Kongeederfugl *Somateria spectabilis* 1983: 24.10., Gilleleje Havn, ♀ ad.

Stellersand *Polysticta stelleri* 1982: 5.1., Kandestederne (NJ), ♀. 1983: 31.3., Fornæs (ØJ), ♀. 1984: 1.4., Fornæs (ØJ), ♀.

Hvinand *Bucephala clangula* 1981: 13.5., Brahetrolleborg (F), ynglef.

Slangeørn *Circus gallicus* 1973: 3.9., Kragevig, Mern (S). 1981: 18.6., Ryomgård (ØJ). 1984: 26.6., Hasmark Mose (F).

Steppehøg *Circus macrourus* 1982: 4.6., Skagen (NJ).

Ørnevåge *Buteo rufinus* 1982: 28.5., Termestrup Enge (ØJ); 5.6., Kolind (ØJ).

Lille Skrigeørn *Aquila pomarina* 1979: 28.4., Skagen (NJ). 1982: 11.1.-20.2., Nr. Alslev (LFM); 2.4., Møn (LFM); 10.4., Skagen (NJ); 29.7., Sdr. Farup, Ribe (VJ). 1983: 1.5., Stubbe Sø (ØJ); 12.6., Busene, Møn (LFM); 25.8., Stignæs (S). 1984: 28.9., Stevns Klint (S).

Stor Skrigeørn *Aquila clanga* 1971: 9.4., Gjerrild (ØJ). 1981: 4.7., Stubbe Sø (ØJ). 1982: 30.5., Helgenæs (ØJ). 1983: 7.5., Skagen (NJ); 10.9., Båslunde, Skælskør (S).

Skrigeørn *Aquila clanga/pomarina* 1982: 26.3., Amager (S). 1984: 6.9., Rude Skov (S).

Kejserørn *Aquila heliaca* 1982: 25.9., Hyllekrog (LFM). 1984: 31.3., Køge (S).

Dværgørn *Hieraaetus pennatus* 1982: 5.4., Sønder sø, Værløse (S). 1983: 23.5., Rørvig (S); 21.8., Buresø (S).

Høgeørn *Hieraaetus fasciatus* 1984: 20.6., Amager Fælled (S).

Jagtfalk *Falco rusticolus* 1982: 23.2., Hareskoven (S); 28.9., Stignæs (S); 24.10., Slipshavn, Nyborg (F); 11.11., Søndervig (VJ). 1983: 30.1., Sydvestpynten, Amager (S); 15. og 24.11., Tipperne (VJ).

Lærkefalk *Falco subbuteo* 1983: 5.3., Tipperne (VJ). Aftenfalk *Falco vespertinus* 1982: 29.12., Nivå (S).

Lille Rørvagtel *Porzana parva* 1983: 3.6., Stadil Fjord (VJ); 10.9., Græsholm (B).

Stylteløber *Himantopus himantopus* 1978: sommer, Fejø (LFM), ynglef. 1984: 8.2., Nørresø (F).

Ørkenløber *Cursorius cursor* 1981: 30.9., Lyø (F).

Tundrahjelle *Pluvialis dominica* 1983: 21.8., Bygholm Vejle (NJ); 22.8., Bygholm Vejle (NJ); 28.8. Fornæs (ØJ). 1984: 2.9., Fornæs (ØJ).

Alaskaryle *Calidris mauri* 1982: 13.11., Måde Enge, Esbjerg (VJ).

Hvidrygget Ryle *Calidris fuscicollis* 1982: 19.8.,

- Mandø (VJ). 1983: 24.8., Fornæs (ØJ).
- Bairdsryle *Calidris bairdii* 1983: 29.7., Amager (S).
- Stribet Ryle *Calidris melanotos* 1982: 4.9., Ørhage, Klitmøller (NJ); 8.9., Dråby Vig, Mors (NJ). 1984: 29.2., Blåvands Huk (VJ).
- Prærieløber *Tryngites subruficollis* 1982: 5.10., Bygholm Vejle (NJ).
- Tredækker *Gallinago media* 1981: 16.10., Præstø Fed (S). 1982: 2.9., Risø (S). 1983: 26.7., Kofoeds Enge, Amager (S).
- Snepeklire *Limnodromus griseus/scolopaceus* 1982: 22.8., Ølseagle Revle (S). 1983: 5.7., Aflands-hage, Amager (S).
- Limosa fedoa* 1982: 30.9., Sydvestpynten, Amager (S).
- Bartramsklire *Bartramia longicauda* 1983: 18.5., Måstrup (NJ).
- Damklire *Tringa stagnatilis* 1983: 1.6., Tipperne (VJ); 23.9., Langli (VJ).
- Amerikansk Svaleklire *Tringa solitaria* 1984: 7.6., Vejlerne (NJ).
- Mellemkjøve *Stercorarius pomarinus* 1983: 16.4., Ålebæk Strand, Møn (LFM).
- Lille Kjøve *Stercorarius longicaudus* 1982: 3.9., Skallingen (VJ), juv.; 7.9., Bulbjerg (NJ), juv. 1983: 19.10., Blåvands Huk (VJ), juv.
- Stor Sorthovedet Måge *Larus ichtyaetus* 1980: 10.8., Hvide Sande Havn (VJ). 1983: 13.10., Blåvands Huk (VJ); 16. og 18.10., Blåvands Huk (VJ).
- Sorthovedet Måge *Larus melanocephalus* 1980: 2.8., Holmegård Mose (S). 1981: 23.8., Roshage, Hanstholm (NJ). 1982: 27.7., Fornæs (ØJ); 6.8., Ulfs-hale Nordstrand (LFM); 17.9., Skagen (NJ). 1983: 9.5., Bisserup Havn (S); 6.7., Melby Overdrev (S); 22.9., Esbjerg; 29.9., Sønderho, Fanø (VJ). 1984: 27.3., Virksund-dæmningen (NJ); 20.10., Ørhage, Klitmøller (NJ).
- Lattermåge *Larus atricilla* 1983: 13.8., Blåvands Huk (VJ).
- Prærimåge *Larus pipixcan* 1982: 1.3., Hirtshals (NJ). 1984: 28.8., Fornæs (ØJ).
- Sabinemåge *Larus sabini* 1977: 5.11., Hvide Sande (VJ). 1980: 6.9., Lyngvig Fyr (VJ). 1982: 4.9., Hanstholm (NJ), ad.; 22.9., Lyngvig Fyr (VJ), 4 trk.; 29.12., Gilleleje (S). 1983: 8.9., Korshage, Rørvig (S), ad.; 24.10., Gilleleje (S), ad.; 31.10., Gilbjerg Hoved (S), 2 juv.; 1.11., Nakkehoved Fyr (S).
- Bonapartermåge *Larus philadelphia* 1983: 9.1., Esbjerg (VJ).
- Hvidvinget Måge *Larus glaucoides* 1981: 28.3., Hov, Langeland (F); 23.9., Salthammer Odde (B); 19.12., Bagenkop (F). 1982: 5.3., Korshage, Rørvig (S); 9.4., Hanstholm Havn (NJ). 1983: 12.11., Christiansø (B); 20.11., Hanstholm Havn (NJ). 1984: 4-11.3., Hirtshals Havn (NJ); 15.10., Issehoved, Samsø (ØJ).
- Rosenmåge *Rhodostethia rosea* 1983: 3.11., Gilbjerg Hoved (S), ad. 1984: 6.7., Vålse Vig (LFM).
- Ismåge *Pagophila eburnea* 1982: 25.7., Ålborg (NJ), 5 eks.
- Sandterne *Gelochelidon nilotica* 1982: 19.10., Bøtø (LFM).
- Dougallsterne *Sterna dougalli* 1983: 8.4., Fornæs (ØJ).
- Hvidvinget Terne *Chlidonias leucopterus* 1982: 31.7., Blåvand (VJ).
- Saksnæb *Rhynchops* sp. 1983: 26.9., Charlottenlund Strand (S).
- Østlig Turteldue *Streptopelia orientalis* 1972: 12.2., Kraneled, Møn (LFM).
- Perleugle *Aegolius funereus* 1978: 13.10., Holbæk (S).
- Ellekrage *Coracias garrulus* 1984: 11.11., Jægerspris (S).
- Grønspætte *Picus viridis* 1982: 31.5., Tisvilde Hegn (S).
- Rødrygget Svale *Hirundo daurica* 1984: 19.5., Gilbjerg Hoved (S).
- Storpiber *Anthus novaeseelandiae* 1980: 2.9., Christiansø (B). 1981: 30.11., Fanø (VJ). 1982: 27.4., Ålebæk Strand, Møn (LFM); 8.10., Blåvand (VJ); 28.10., Skagen (NJ). 1983: 10.5., Gilbjerg Hoved (S).
- Taigapiber *Anthus hodgsoni* 1972: 22.10., Skagen (NJ).
- Sorthovedet Gul Vipstjert *Motacilla flava feldegg* 1984: 14.5., Christiansø (B).
- Citronvipstjert *Motacilla citreola* 1983: 21.5., Kås Sø, Salling (NJ).
- Sydlig Nattergal *Luscinia megarhynchos* 1983: 22.5., Hesselholm, Samsø (ØJ); 26.6., Amager Huse, Borup (S). 1984: 24.4., Bøtø (LFM).
- Bynkefugl *Saxicola rubetra* 1982: 9.12., Nivå (S).
- Cettisanger *Cettia cetti* 1981: 7.6., Gjerrild (ØJ).
- Flodsanger *Locustella fluviatilis* 1983: 20.5.-3.6., Maribo Sønderås (LFM); 28.5., Regnemark Mose (S); 28.5., Herritslev Mose (LFM); 11.6., Flommen, Sorø (S). 1984: 16.6., Regnemarks Bakke, Borup (S).
- Savisanger *Locustella luscinioides* 1984: 18.9., Roskilde (S).
- Tamarisksanger *Acrocephalus melanopogon* 1983: 19.5., Klægbanken (VJ).
- Vandsanger *Acrocephalus paludicola* 1980: 2.8., Holmegård Mose (S). 1984: 5.7., Vættemose (B).
- Buskrørsanger *Acrocephalus dumetorum* 1982: 7.10., Stigsnæs (S). 1983: 9.6., Gundsømagle Sø (S).
- Mestersanger *Sylvia hortensis* 1983: 5.6., Allinge (B).
- Lundsanger *Phylloscopus trochiloides* 1981: 7.6., Gjerrild (ØJ), 2 eks. 1983: 28.5., Bøtø Nor (LFM); 21.6., Jydelejet, Møn (LFM). 1984: 10.6., Kongelunden (S).
- Hvidbrynet Løvsanger *Phylloscopus inornatus* 1981: 13.10., Lyngvig Fyr (VJ); 15.10., Lyngvig Fyr (VJ).
- Bjergløvsanger *Phylloscopus bonelli* 1984: 17.10., Vejers Strand (VJ).
- Sibirisk Gransanger *Phylloscopus collybita tristis* 1983: 31.5., Skallingen (VJ).
- Hvidhalset Fluesnapper *Ficedula albicollis* 1982: 9.5., Hammeren (B).

Fyrremejse *Parus montanus* 1983: 28.3., Gjerrild (ØJ). 1984: 4. og 5.5., Sorø (S).

Topmejs *Parus cristatus* 1982: sommer, Roskilde. Korttået Træløber *Certhia brachyactyla* 1975: 17.6., Højris, Mors (NJ). 1978: 22.4., Kongelunden (S), 2 eks. 1983: 20.2., Herlufsholm (S); 1.4., Bregentved (S). 1984: 16.4., Stigsnæs (S).

Pungmejs *Remiz pendulinus* 1982: 6.10., Øer (ØJ); 1984: 24.2., Tømmerby Fjord (NJ).

Pirol *Oriolus oriolus* 1984: 2.1., Kollind (ØJ).

Rødhovedet Tornskade *Lanius senator* 1984: 3.7., Jægersborg Dyrehave (S).

Halsbåndsalike *Corvus monedula soemmerringii* 1982: 4., 11. og 17.4., Sønder sø, Værløse (S). 1984: 2.11., Holte (S).

Carpodacus mexicanus 1982: 11.7., Rørvig (S).

Krognæb *Pinicola enucleator* 1982: 22.1., Rønne (B); 7.11., Klosteris Hegn (S).

Gærdeværling *Emberiza cirrus* 1982: 10.5., Blistrup, Nordsjælland (S).

Pileværling *Emberiza rustica* 1983: 27.3., Måde Enge, Esbjerg (VJ); 16.8., Ålsø, Grenå (ØJ), 5 eks. 1984: 4.11., Tipperne (VJ).

Dværgværling *Emberiza pusilla* 1982: 6.5., Sandvig, Mern (S); 18.10., Blåvand (VJ).

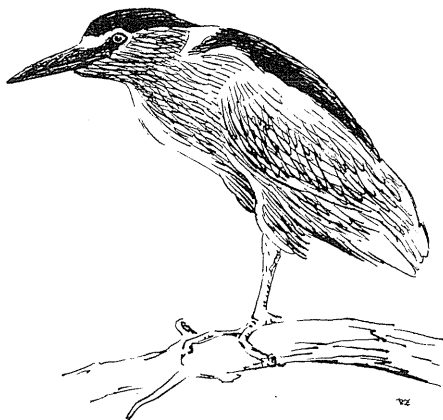
Grønland

Gul Vipstjert *Motacilla flava* 1982: 18.7., Godthåb.

Hvis der er observatører, som har beskrivelser eller anden dokumentation, som SU ikke har haft lejlighed til at bedømme, vedrørende ovenstående ikke godkendte fund, så send det ind. Sagen vil så blive genoptaget.

Observatører

AB Alex Bühring, AH Allan Haagensen, AHa Anette Hansen, AM Anders Mosbech, AP Allan Prang, AS Arne Schmidt, ASF Alex Sand Frich, AVH Anne Victor-Hansen, AZ Anders Zuchlag, AØ Anders Østerby, BB Bjarne Bertel, BBJ Bjarne Bo Jensen, BBS Bent B. Sørensen, BJ Bent Jakobsen, BJa Bjarne Jacobsen, BK Bo Kayser, BL Bjarke Laubæk, BMS Bent Møller Sørensen, BOP Bent Otto Poulsen, BPN Bent Pors Nielsen, BPo Bent Poulsen, BR Brian Rasmussen, BiR Birthe Rasmussen, BS Bjarne Strejffert, BT Bo Tureby, CAa Claus Aarestrup, CC Christian Christiansen, CE Christian Engelstoft, CEM Christian Ebbe Mortensen, CHj Christian Hjorth, CJ Claude Joiris, CIA Carsten Janus Andersen, CL Claes Lööf, CLe Christian Leth, CR Christian Rørdam, CRa Carsten Rahbek, DB David Boertmann, DRN Dan Rostgård Nielsen, DAW David A. Wileman, EAH Ebbe A. Hansen, EC Erik Christophersen, ED Erik Duckert, EE Erik Enevoldsen, EF Edie Fritze, EH Erik Hansen, EHa Ellen Hansen, EHø Erik Høring, EJ Ely Jacobsen, EJe Erik Jensen, EL Egil Larsen, ELE Ejvind Leth, ELU Emil Lütken, EM Ewald Munksgård, EMM Eyvind Malchow-Møller, EO Erik Overlund, ES Eric Schaumburg, EVR Erik Vikkelsøe Rasmussen, FA Flemming Alrune, FC Flemming Christensen, FF Flemming Falk, FJ Finn Jensen, FK Flemming Kofoed, FMK Frode Mosegård Kristensen, FSN Flemming S. Nielsen, GB Gregers Brinch, GTW Gorm Thyge Wæhrens, HB Henrik Brandt, HC Hans Christophersen, HCa Henning Caspersen, HChr Helge Christensen, HD Henrik Dissing, HE Henning Eittrup, HKH Henrik Kisbye-Hansen, HM Hans Meilstrup, HN Henning Nøhr, HNL Hans N. Lind, HO Henrik Olsen, HOM Hans Ole Mathiesen, HP Hans Pindstrup, HPS Hans Peter Stange, HS Henrik Skov, HSM Hans Skotte Møller, HVR Henning Vikkelsøe Rasmussen, HW Hans Wohlmut, IK Ida Krogh, IHO Ib Helles Olesen, IO Ivan Olsen, JA John Andersen, JaHC Jan Hjort Christensen, JB Jørgen Bech, JBB Jens B. Bruun, JBo Jan Bolding, JD Jan Durinch, JDM Jens Dahl Mikkelson, JF John Faldborg, JFR Jan F. Rasmussen, JFT Jens Fromsejer Thomsen, JG Jes

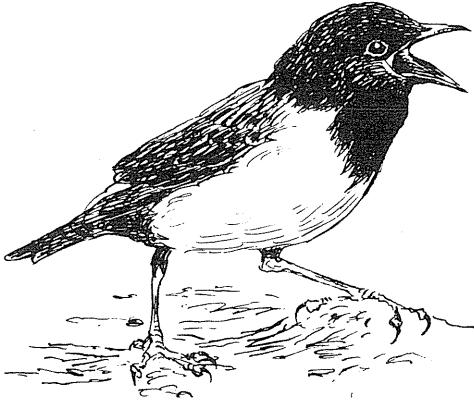

Graugård, JH Jørgen Halse, JHC Jørgen Hulbæk Christiansen, JHChr Jens Hesselberg Christensen, JHL John H. Linderstrøm, JHo Jesper Hornskov, JJ Jan Jensen, JK Jan Kjærgård, JKK Jens Kr. Kjærgård, JKL Jesper Kyed Larsen, JL Jens Lind, JLP Johnny L. Pedersen, JM Jesper Madsen, JMa Jesper Madsen, JMo J. Mols, JMor Jens Mortensen, JOB Jens Ole Byskov, JOJ Jette O. Jensen, JP John Pedersen, JS Jan Smidt, JSN Jens S. Nielsen, JSp Jan Speirmann, JT J. Tahon, JTL Jørgen Terp Laursen, JW Jan Wiberg, JWA Jan Wahlberg, JWJ Jørgen Winther, JWo Jan Woolhead, JZ Jens Zeeberg, KA Karsten Andersen, KDH Kim Dahl Hansen, KE Kurt Engelhardt, KF Kim Fisher, KF1 Knud Flensted, KH Kjeld Hansen, KJP Kjeld Pedersen, KMO Klaus Malling Olsen, KN Klaus Nielsen, KNø Karsten Nørgård, KP Knud Pedersen, KPo Karsten Poulsen, KT Kaspar Thorup, LA Linda Andersen, LB Lars Borup, LBo Leo Borch, LBR Lars Bonne Rasmussen, LH Lars Hansen, LL Lars Lindgren, LMR Lars Malthe Rasmussen, LN Lena Nyeng, LNA Lars Nørgaard Andersen, LP Lennart Pedersen, LR Lars Rudfeld, LS Lars Skipper, LT Lars Trolle, LTh Lars Thomas, LW Lars Witting, MB Michael Bastian, MBe Mogens Bertelsen, MBH Morten B. Hansen, ME Magnus Elander, MFJ Michael Fink Jørgensen, MHJ Mogens Hall Jensen, MHL Martin H. Larsen, MI Martin Iversen, MM Morten Müller, MN Morten Nielsen, MRP Mogens Ring Petersen, MS Morten Schwennesen, MSk Merete Skaug, MT Mikkel Thorup, MTr Michael Trasborg, NEF Niels-Erik Franzmann, NEJ Niels E. Jensen, NH Niels Herløv, NJJ Niels Jacob Jensen, NOJ Niels Odder Jensen, NPA Niels Peter Andreassen, NR Nis Rattenborg, OG Ole Goldschmidt, OGP Ole Gullitz Prütz, OK Ole Karlsson, OL Oluf Lou, OT Ole Tornbjerg, OWK Ove Winther Kristensen, PA Poul Andersen, PAFR Palle A.F. Rasmussen, PB Preben Berg, PBA Preben Bach, PC Preben Clausen, PG Palle Graubæk, PJ Poul Jørgensen, PIJ Peter J. Jørgensen, PK Per Ketil, PL Peter Lyngs, PR Peter Rasmussen, PSH Per Schiermacher Hansen, PT Peter Triantafyllou, PTo Poul Torekov, PWB Per Wessel Buchwald, RC René Christensen, RD Rolf Danielsen, RT Rasmus Turin, SB Svend Bugtrup, SBø Søren Bøgelund, SC Steen Christensen, Sch Svend Christoffersen, SCN Svend Capion Nielsen, SEP Svend-Erik Petersen, SH Søren Haugård, SHP Stig Hedegaard Pedersen, SJ Stefan Johansson, SJa Svend Jakobsen, SK Solvejg Knudsen, SKR Stig Kjærgård Rasmussen, SN Stig Nielsen, SSt Stefan Stürup, SvB Svend Bødker, SÅL Svend Åge Linderstrøm, TA Tim Andersen, TAJ Thorkild A. Jensen, TB Torben Bøgeskov, TBA Thorkild Bastholm, TBH Thor B. Hansen, TBR Thorkil Brandt, TD Thorkil Duch, TDy Tommy Dybbro, TN Torben Nielsen, TNø Torngy Nordin, TR Tu Rasmussen, TS Torben Sebros, TSø Torben Sørensen, TAJ Thomas W. Johansen, UGS Uffe Gjøel Sørensen, WOJ Wagn O. Jensen, WS Willy Sørensen.

Summary

Rare birds in Denmark and Greenland in 1982, 1983 and 1984

In the years 1982, 1983, and 1984, the Danish Rarities Committee has dealt with nearly 1000 records, of which about 70% has been accepted (Tabs 1 and 2). For each record details included are: 1) year and date,

2) locality with geographical region in brackets (Fig. 1), 3) number of birds if more than one, 4) other details if known (sodr. = summer plumage, vidr. = winter plumage, K = calendar-year, fundet død = found dead, skudt = shot, ringm. = ringed, undsl. = escaped), and initials of observer (full list at the end of the paper). Three numbers in brackets after each species name (Danish records only) refer respectively to the number of records (not individuals) 1) before the start of the Rarities Committee in 1965, 2) accepted by the committee until this report, and 3) accepted in the current report.

Five species are new to the Danish fauna: Asiatic Lesser Golden Plover, Egyptian Nightjar, Olive-backed Pipit, Melodious Warbler, and Trumpeter Finch. Two new subspecies are recorded: Black Brent and Green-winged Teal. Five species are recorded for the second time: Lesser Yellowlegs, Ross's Gull, Scops Owl, Citrine Wagtail, and Sardinian Warbler. And four species for the third time: Wilson's Phalarope, White-rumped Sandpiper, Black-throated Thrush, and Radde's Warbler. Few transatlantic vagrants occurred in Denmark; in addition to the above mentioned: Dowitcher 2 records, Buff-breasted Sandpiper 1 record. The large irruption of Hawk Owls 1983/84 has been accepted as a whole, and only a few records are mentioned in the present report. Baillon's Crake was recorded for the first time in this century like the above mentioned Black-throated Thrush. Two Demoiselle Cranes were recorded on migration in May 1984. Autumn 1982 proved to be the best year ever for Pallas's Leaf Warbler, as in other West-European countries, with at least 14 individuals. 4 records of Rose-coloured Starling in May and June 1984 are much more than usual, in accordance with the influx in other European countries. The Penduline Tit seems now to be well-established and has been removed from the committee's list of species needing consideration.

From the Faeroe Islands nearly 100 records have been accepted; they are dealt with separately in a forthcoming paper. Among the few records from Greenland is a breeding Pectoral Sandpiper on Disko Island, the first in Greenland.

Litteratur

- Ahlström, P. 1985: Artsbestämning av storskarv *Phalacrocorax carbo* och toppskarv *Ph. aristotelis*. - *Vår Fågelvärld* 44: 325-350.
- Anonym 1984: European News. - *Brit. Birds* 77: 586-592.
- Anonym 1985: European News. - *Brit. Birds* 78: 638-645.
- Bauer, C.A. 1981: Sällsynta fåglar i Sverige - rapport från SOF's raritetskommitté. - *Vår Fågelvärld* 40: 57-65.
- Berg, A. van den, H. Blankert & J.J. Brinkmann 1979: Zeldzame ganzen in Nederland in de winter van 1978/79. - *Dutch Birding* 1: 34-41.
- Berg, A. van den, R.H.D. Lambeck & K. Mullarney 1984: The occurrence of the 'Black Brant' in Europe. - *Brit. Birds* 77: 458-465.
- Boertmann, D. 1979: Ornithologiske observationer i Vestgrønland i somrene 1972-77. - *Dansk Orn. Foren. Tidsskr.* 73: 171-176.
- Boertmann, D., J. Madsen & C.E. Mortensen 1985: Sjældnere fugle i Jameson Land, Østgrønland, somrene 1982-84. - *Dansk Orn. Foren. Tidsskr.* 79: 151-152.
- Bomholt, N. (red.) 1984: Fugleagttagelser i Fyns amt 1983. - Rapport, Dansk Ornitologisk Forening.
- Burn, D.M. & J.R. Mather 1974: The White-billed Diver in Britain. - *Brit. Birds* 67: 257-266.
- Christoffersen, E., J. Pedersen & K. Pedersen 1984: Fugle i Skagen 1983. - Rapport, Skagen.
- Clausen, P. & J. Madsen 1986: Forekomsten af Kort-tået Træløber *Certhia brachydactyla* i Danmark. - *Dansk Orn. Foren. Tidsskr.* 80: 9-16.
- Cramp, S. & K.E.L. Simmons (red.) 1977: The Birds of the Western Palearctic, Vol. 1. - Oxford University Press.
- Cramp, S. & K.E.L. Simmons (red.) 1979: The Birds of the Western Palearctic, Vol. 2. - Oxford University Press.
- Cramp, S. & K.E.L. Simmons (red.) 1982: The Birds of the Western Palearctic, Vol. 3. - Oxford University Press.
- Dean, A.R. 1985: Review of British status and identification of Greenish Warbler. - *Brit. Birds* 78: 437-452.
- Dissing, H. (red.) 1984a: Fugle på Sjælland 1983 - 2. - Rapport, Dansk Ornitologisk Forening.
- Dissing, H. (red.) 1984b: Fugle på Sjælland 1984 - 1. - Rapport, Dansk Ornitologisk Forening.
- Dissing, H. 1984c: Siden Sidst. - *Fugle* 1984(1): 9.
- Dybbro, T. 1978: Oversigt over Danmarks Fugle. - Dansk Ornitologisk Forening.
- Enevoldsen, E., A.S. Frich, S-E. Petersen & K.M. Olsen 1984: Rosenmåge i Thorsminde. - *Fugle* 1984(2): 25.
- Gårdenfors, U. (red.) 1985: Fåglar i Skåne 1984. - Anser suppl. 18.
- Hansen, P.S. 1976: Rapport fra Sjældenhedsudvalget for 1975. - *Dansk Orn. Foren. Tidsskrift.* 70: 131-138.
- Hansen, P.S. 1986a: Første forekomst af Sibirisk Tundrahøjle *Phuvisialis dominica fulva* i Danmark, med bemærkninger om feltkendetegn. - *Dansk Orn. Foren. Tidsskr.* 80: 1-4.
- Hansen, P.S. 1986b: Første forekomst af Spottesanger *Hippolais polyglotta* i Danmark, med bemærkninger om feltkendetegn. - *Dansk Orn. Foren. Tidsskr.* 80: 5-8.
- Hedgren, S. 1973: Ökennatskärra *Caprimulgus aegyptius* anträffad i Sverige. - *Vår Fågelvärld* 32: 34-39.
- Howey, D.H. & M. Bell 1985: Pallas's Warblers and other migrants in Britain and Ireland in October 1982. - *Brit. Birds* 78: 381-392.
- Ijzendoorn, E.J. van 1980: Voorkomen van Geelsnavelduiker in Nederland. - *Dutch Birding* 1: 90-94.
- Jacobsen, J.R., B.P. Nielsen & J. Rabøl 1971: Rapport

- fra Sjældenhedsudvalget for 1970. - Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 65: 133-139.
- Jensen, N.O. 1982: Et ynglefund af Krikand *Anas crecca* i NØ-Grønland, 1979. - Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 76: 147.
- Kjellén, N. & L. Svensson 1984: Sällsynta fåglar i Sverige i 1983 - rapport från SOF's Raritetsskommitté. - Vår Fågelvärld 43: 535-550.
- Meltofte, H. & redaktionen 1980: Aldersangivelser i foreningens publikationer. - Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 74: 89-90.
- Mikkola, K. 1984: Rariteetikomitean hyvåksymåt vouden 1983 harvinaisuushavainnot. - Lintumies 19: 154-167.
- Ohlsson, J. 1980: Sällsynta fåglar i Sverige 1979 - rapport från SOF's raritetsskommitté. - Vår Fågelvärld 39: 35-42.
- Olsen, K.M. 1983a: Feltbestemmelse af Citronvipstjert. Pp. 58-62 i Dissing, H. (red.): Fugle på Sjælland 1983-1. - Rapport, Dansk Ornitologisk Forening.
- Olsen, K.M. 1983b: Jagtfalk i København. - Fugle 1983(1): 9.
- Pedersen, B.B. 1982: Rapport fra Sjældenhedsudvalget for 1979 og 1980. - Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 76: 111-122.
- Pedersen, B.B. 1984: Rapport fra Sjældenhedsudvalget for 1981. - Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 78: 81-92.
- Pedersen, K. 1982: Skagen, Ornitologiske observationer forårene 1979, 1980 og 1981. - Rapport, Skagen.
- Pedersen, K. 1984: Nyt fra Sjældenhedsudvalget. - Fugle 1984(2), tillæg p. 2.
- Petterson, J. 1983: Sällsynta fåglar i Sverige 1982 - rapport från SOF's raritetsskommitté. - Vår Fågelvärld 42: 395-406.
- Preuss, N.O. & K. Aaris-Sørensen 1981: Nyt fra Zoologisk Museum. - Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 75: 131-138.
- Ree, V. 1980: Rapport fra NSKF's virksomhet 1979. - Vår Fuglefauna 4: 245-266.
- Risberg, L. 1981: Fågelrapport från 1980. - Vår Fågelvärld 40: 467-490.
- Risberg, L. 1984: Fågelrapport från 1983. - Vår Fågelvärld 43: 461-492.
- Risberg, L. 1985: Fågelrapport från 1984. - Vår Fågelvärld 44: 391-426.
- Rogers, M.J. et al. 1980: Report on rare birds in Great Britain 1979. - Brit. Birds 73: 491-534.
- Rogers, M.J. et al. 1982: Report on rare birds in Great Britain 1981. - Brit. Birds 75: 482-533.
- Rogers, M.J. et al. 1983: Report on rare birds in Great Britain in 1982. - Brit. Birds 76: 476-529.
- Rogers, M.J. et al. 1984: Report on rare birds in Great Britain in 1983. - Brit. Birds 77: 506-562.
- Rogers, M.J. et al. 1985: Report on rare birds in Great Britain in 1984. - Brit. Birds 78: 529-589.
- Salomonsen, F. 1963: Systematisk oversigt over Nordens Fugle. Bind 7 i: Blædel, N. (red.): Nordens Fugle i farver. - Munksgård.
- Salomonsen, F. 1967: Fuglene på Grønland. - Rhodos.
- Sharrock, J.T.R. 1974: Scare migrant birds in Britain and Ireland. - Poyser.
- Skriver, J.N. 1984: Arktisk gæst i Hanstholm. - Fugle 1984(1): 8.
- SOF 1978: Sveriges Fåglar. - Stockholm.
- Svensson, L. 1977: Problemet at skilja ung citronäråla *Motacilla citreola* från andra ärlearter. - Vår Fågelvärld 36: 48-52.
- Svensson, L. 1984: Identification Guide to European Passerines. - Stockholm.
- Ullman, M. 1985: Ostsibirisk Prutgås påträffad i Falsterbo. - Anser 24: 33-38.
- Walinder, G. 1982: Sällsynta fåglar i Sverige 1981 - rapport från SOF's raritetsskommitté. - Vår Fågelvärld 41: 393-404.
- Wallace, D.I.M., F.K. Cobbs & C.R. Tubbs 1977: Trumpeter Finches: new to Britain and Ireland. - Brit. Birds 70: 45-49.

Modtaget 8. januar 1986

David Boertmann, Lægårdvej 12C, lejl. 506, 7500 Holstebro
 Klaus Malling Olsen, Møllegade 21 st.th., 2200 København N
 Bent Bøggild Pedersen, Stubmøllevvej 1, lejl. 213, 2450 København SV

Foto: Jens Dahl Mikkelsen, Biofoto.

